

የጽድቅ አራት ገጽታዎች

መጽሐፍ ቅዱስ አጽንኦት ሰጥቶ እንደሚያመለክተው፤ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የሚገኘው ዋነኛ ልዩነት እግዚአብሔር ጽድቅ ሲሆን (1ኛ ዮሐ. 1፡5)፤ ሰው ግን ሮሜ 3፡10 ውስጥ “ጽድቅ የለም አንድ ስንኳ” የሚል መሠረታዊ ክስ የቀረበበት ነው። ከመለኮታዊ ጸጋ ክብሮች አንዱ በሆነውና እንከን በሌለው የሠርግ ልብስ የተመሰለው ፍጹም መለኮታዊ ጸጋ መስጠቱና ለሚያምኑ ሁሉ በነጻ መታደሉም ተገልጧል (ሮሜ 3፡22)።

መጽሐፍ ቅዱስ አራት የጽድቅ ገጽታዎችን ያቀርባል።

ሀ. እግዚአብሔር ጽድቅ ነው

ይህ የእግዚአብሔር ጽድቅ የማይለወጥና ሊለወጥ የማይችል ነው (ሮሜ 3፡25-26)። እግዚአብሔር በእርሱነቱና በአደራረጉ ሁሉ የማይወሰንና ፍጹም ጽድቅ ነው።

እግዚአብሔር በኑባሬው ጽድቅ ነው። በእርሱ ዘንድ “በመዞር እንደተደረገ ጥላ” (ያዕ. 1፡17)፤ ከዝግ ጽድቁ የማፈንገጥ ሁኔታ አይከሰትም። በምንም ሁኔታ ኃጢአትን አያናቅም። ስለሆነም፤ ሰዎች በተፈጥሮም ሆነ በድርጊት ኃጢአተኞች በመሆናቸው፤ መለኮታዊ ፍርድ በሰዎች ሁሉ ላይ ወርዷል። የወንጌሉን መለኮታዊ ጸጋ በትክክል ለመገንዘብ ይህን እውነት መቀበሉ ወሳኝ ነው።

እግዚአብሔር በሚያደርጋቸው ነገሮች ሁሉ ጽድቅ ነው። ኃጢአትን የማሳካት ወይም በግድ የለሽነት የማለፍ ችሎታ እንደሌለው መረዳትም ያስፈልጋል። ወንጌሉ ድል የሚነሳው እግዚአብሔር ኃጢአትን ስለሚያሳንስ አይደለም፤ ይልቁንም፤ በማይወሰን ጽድቁ በኃጢአተኛው ላይ የሚያስከትላቸውን ፍርዶች ሁሉ እርሱ ያዘጋጀው በግ በምትክነት ስለተሸከመ ነው። ይህም እግዚአብሔር በራሱ የጽድቅ መመዘኛ መሠረትነት ያቀደውና ለሚያምኑ ሁሉ የሚበቃ ነው። በዚህ ዕቅድ መሠረት እግዚአብሔር ሊለውጥ የማይችል ጽድቁን ሳይሸር፤ ኃጢአተኛውን በማዳን ፍቅሩን ሊያረካ ይችላል። ምንም ተስፋ የሌለው ኃጢአተኛም ከኩነኔ ሁሉ ይድናል (ዮሐ. 3፡18፤ 5፡24፤ ሮሜ 8፡1፤ 1ኛ ቆሮ. 11፡32)።

ሰዎች እግዚአብሔርን እንደ ጽድቅ መገንዘባቸው እንግዳ ነገር አይደለም። ኃጢአተኛውን ለማዳን በሚወስደው እርምጃ የእግዚአብሔር ጽድቅ እንደማይጠፋና ሊጠፋም እንደማይችል መረዳቱ ግን ይሳናቸዋል።

ለ. የሰው ጽድቅ

የእግዚአብሔርን ፍጹም ጽድቅነት ከሚያሳየው መገለጥ ጋር አብሮ የሚሄድ ሌላ መገለጥም አለ። ይኸውም በእግዚአብሔር ፊት የሰው ጽድቅ (ሮሜ 10፡3) እንደ “መርገም ጨርቅ” መሆኑ ነው (ኢሳ. 64፡6)። የሰው ኃጢአተኛነት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ባለማቋረጥ የታወጀ ቢሆንም፤ ሮሜ 3፡9-18 ውስጥ የተባለውን ያህል የተሟላና ማጠቃለያ ገለጣ በየትኛውም ክፍል አይገኝም። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደተመዘገቡት ሌሎች የኃጢአት እይታዎች ሁሉ፤ ይህም ከእግዚአብሔር እይታ አንጻር የቀረበ የኃጢአት ገለጣ መሆኑን መገንዘቡ ተገቢ ነው። ሰዎች ለቤተሰብ፤ ለማኅበረሰብና ለመንግሥት ሕጋዊ መመዘኛዎችን ፈጥረዋል። ዳሩ ግን እነዚህ መመዘኛዎች ሰው የሚመራባቸውና በእግዚአብሔር ፊት ፍርድ የሚቀበሉባቸው መሠረቶች አይደሉም። ከእግዚአብሔር ጋር ያለ ግንኙነትን በተመለከተ ራስን ከሌላ ጋር አወዳድሮ የተሻልኩ ነኝ ብሎ ማሰብ ተገቢ

አይደለም (2ኛ ቆሮ. 10:12)። ሰዎች ድነትን በማጣት የሚጠፉት በማኅበረሰቡ ስለተኮነኑ ሳይሆን፤ በማይሻረው የእግዚአብሔር ጽድቅ በመኮነናቸው ነው (ሮሜ 3:23)። ስለሆነም፤ ከእግዚአብሔር የጸጋ ልግስና ውጭ የትኛውም ግለሰብ ተስፋ የለውም። ስለዚህ እግዚአብሔር ክርስቶስን እንደተቀበለ የማይቀበለው ማንም ሰው ወደ መንግሥተ ሰማያት ክብር ሊገባ አይችልም። ለዚህ የሰው ጉድለት እግዚአብሔር የተትረፈረፈ ስጦታ አዘጋጅቷል።

ሐ. የተላለፈ የእግዚአብሔር ጽድቅ

ቀደም ሲል ምዕራፍ 26 እና 27 ውስጥ ስለ “መተላለፍ” ባጠናነው አስተምህሮ እንደተገለጠው፤ እግዚአብሔር ኃጢአተኛውን የሚኮንንባቸውንና አማኙን የሚያድን ባቸውን መርሆዎች ለመረዳት፤ እርሱ ለሰዎች የሚቆጥረውን በውርስ የሚገኝ ጽድቅ ጠቃሚ መገለጥ መገንዘቡ ወሳኝ ነው (ሮሜ 3:22)። ምንም እንኳ አስተምህሮውን መረዳቱ አስቸጋሪ ቢሆን፤ እንደ እግዚአብሔር መገለጥ አቢይ ገጽታነቱን መረዳት ጠቃሚ ነው።

1. “የመተላለፍ” እውነታ የተከሰተው፤ የአዳም ኃጢአት ለሰው ዘር ሁሉ በውርስ በመተላለፉ ነው። በውጤቱም ሰዎች ሁሉ በእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ኃጢአተኞች ተቆጥረዋል (ሮሜ 5:12-21)። ይህ እውነት ክርስቶስ ለዓለም ሁሉ የኃጢአት መሥዋዕት በሆነ ጊዜ የሰው ኃጢአት ወደ እርሱ እንደተላለፈ ያመለክታል (2ኛ ቆሮ. 5:14፤ 21፤ ዕብ. 2:9፤ 1ኛ ዮሐ. 2:2)። እንደዚሁም፤ የሚያምኑ ሁሉ በክርስቶስ ፍጹምነት በእግዚአብሔር ፊት ይቆሙ ዘንድ የርሱ ጽድቅ ተላልፎላቸዋል። በዚህ መለኮታዊ ልግስና የዳኑ ሰዎች የእግዚአብሔር ጽድቅ ይሆንላቸው፤ ይኸውም በእግዚአብሔር ፊት በክርስቶስ ፍጹምነት ለመቆም ይችሉ ዘንድ ነው። በዚህ መለኮታዊ ችሮታ የዳኑ ሰዎች የእግዚአብሔር ጽድቅ እንደ “ተደረጉ” ተገልጧል (1ኛ ቆሮ. 1:30፤ 2ኛ ቆሮ. 5:21)። ጽድቅ የእግዚአብሔር እንጂ የሰው ባለመሆኑና ከማንኛውም የራስ ሥራ፤ ወይም ሕግን የመጠበቅ ተግባር ውጭ እንደሆነ በመገለጡ (ሮሜ 3:21)፤ ለሰዎች የሚቆጠረው ጽድቅ በእነርሱ ያልተፈጸመ መሆኑን ግልጥ ያደርገዋል። የእግዚአብሔር ጽድቅ ስለሆነ በተሰጠው ሰው ጥሩነት አይጨምርም፤ ወይም በመጥፎነቱ አይቀንስም።

2. “የመተላለፍ” ውጤቶች የሚታዩት አማኙ በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት አማካኝነት ክርስቶስ ውስጥ እንዳለ በመቆጠሩ ነው። በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት ከክርስቶስ ጋር በሚደረግ ዋነኛ ጥምረት፤ አማኙ የክርስቶስ አካል አንድ ክፍል እና በወይን ግንድ እንዳለ ቅርንጫፍም ይሆናል (1ኛ ቆሮ. 12:13 ዮሐ. 15:1፤ 5)። ከዚህ የጥምረት እውነት የተነሣ፤ እግዚአብሔር አማኙን እንደ ልጁ ሕያው አካል ይመለከተዋል። ልጁን እንደሚወደውም ይወደዋል (ዮሐ. 17:23)፤ ልጁን እንደሚቀበል ይቀበለዋል (ኤፌ. 1:6፤ 1ኛ ጴጥ. 2:5)፤ እንደ ልጁም በመቁጠር እንደ እግዚአብሔር ጽድቅ ያየዋል (ሮሜ 3:22፤ 1ኛ ቆሮ. 1:30፤ 2ኛ ቆሮ. 5:21)። ክርስቶስ የእግዚአብሔር ጽድቅ እንደመሆኑ፤ የዳኑ ሰዎች በእርሱ ውስጥ በመሆን የእግዚአብሔር ጽድቅ ተደርገዋል (2ኛ ቆሮ. 5:21)። በእርሱ ሙሉ ናቸው (ቆላ. 2:10)፤ ለዘላለምም ፍጹም ተደርገዋል (ዕብ. 10:10፤ 14)።

3. መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ “መተላለፍን” የሚመለከቱ ብዙ ማብራሪያዎች አሉ። እግዚአብሔር ደም በማፍሰስ በመለኮታዊ ልግስናው ለአዳምና ሔዋን የቁርበት ልብስ አልብሷቸዋል (ዘፍጥ. 3:21)። አብርሃም እግዚአብሔርን በማመኑ ጽድቅ ሆኖ ተቆጠረለት (ዘፍጥ. 15:6፤ ሮሜ 4:9-22፤ ያዕ. 2:23)። የብሉይ ኪዳን ካህናት ጽድቅ እንደተላበሱ ሁሉ (መዝ. 132:9)፤ አማኝም የእግዚአብሔርን ጽድቅ ተጎናጽፏል፤ በክብር የሚገለጠውም ይህንኑ መጎናጸፊያ ደርቦ ነው (ራእይ 19:8)።

ሐዋርያው ጳውሎስ ለፊልሞና የነበረው አመለካከት በውርስ የተገኘን መልካም ሥራ እና በውርስ የተገኘን መልካም ያልሆነ ሥራን የሚያመለክት ነበር። ሐዋርያው ባሪያ ስለነበረው አናሲሞስ ሲናገር፡ “እንግዲህ እንደ ባልንጀራ ብትቆጥረኝ፤ እንደ እኔ አድርገህ ተቀበለው [መልካም ሥራን መቁጠር]። በአንዳች ነገር የበደለህ ቢኖር ግን ወይም ብድር ያለበት እንደሆነ፤ ይህን በእኔ ላይ ቁጠር [መልካም ያልሆነ ሥራን መቁጠር]” (ፊል. 17-18፤ በተጨማሪም ኢዮብ 29፤ 14፤ ኢሳ. 11፤ 5፤ 59፤ 17፤ 61፤ 10 ይመልከቱ)።

4. የጽድቅ “መተላለፍ” የእግዚአብሔር ልጅ ያደርገናል እንጂ፤ በዕለት ኦሮአችን ኃጢአትን ከመሥራት ነጻ መውጣታችንን አያሳይም። ከሰብአዊ ሥራዎች ሁሉ ባሻገር፤ ለሚያምኑ ሁሉ የሚቆጠር የእግዚአብሔር ጽድቅ አለ። ያም በሚያምኑት ሁሉና ለነርሱ የሚሆን ነው (ሮሜ 3፡22)። ያመኑ ሰዎች በዕለታዊ ሕይወታቸው ወይም ሁኔታቸው ገና ከፍጹምነት ደረጃ አልደረሱም፤ ስለሆነም፤ በዚሁ ከእግዚአብሔር ጋር በሚኖራቸው ግንኙነት “በጌታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና እውቀት ማደግ” ይኖርባቸዋል (2ኛ ጴጥ. 3፡18)።

5. “በመተላለፍ” የሚገኝ የእግዚአብሔር ጽድቅ ኃጢአተኛን ለሚያጸድቅ ፍርድ መሠረት ነው። እግዚአብሔር በክርስቶስ ውስጥ የሚያየውን ሰው ለዘላለም የጸደቀ መሆኑን ያውቃል። ስለዚህ የአንድ ሰው ጸድቅ መሆን በእግዚአብሔር አሳብ የጻናና ግልጥ ነው። የእግዚአብሔር ጽድቅ ወደ ሰው እንደሚተላለፍ፤ ጽድቅም በእምነት (ሮሜ 5፡1) እና በጸጋ አማካኝነት (ቲቶ 3፡4-7) በኢየሱስ ክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ በኩል የሚገኝ ነው (ሮሜ 3፡24፤ 4፡25)። በዘላለማዊው የእግዚአብሔር ልጅ ምግባር ላይ ስለተመሠረተ የማይለወጥና ዘላለማዊ ነው።

መጽደቅ ከይቅርታ ይበልጣል። ይቅርታ የኃጢአት መሰረዝ ሲሆን፤ መጽደቅ ግን ቅድስናን ከጌታ መቀበል ነው። ይቅርታ (የኩነኔን መወገድ የሚያመለክት) አሉታዊ ፅንሰ-አሳብ ሲሆን፤ ጽድቅ (የክርስቶስን ምግባርና ደረጃ የሚያሳይ) አዎንታዊ አሳብ ነው።

ያዕቆብ በሥራ ስለ መጽደቅ የጻፈው (2፡14-26) የአማኙን ደረጃ ከሰዎች አንጻር እየተመለከተ ሲሆን፤ ጳውሎስ በእምነት ስለመጽደቅ የጻፈው (ሮሜ 5፡1) ግን የአማኙን ደረጃ ከእግዚአብሔር አንጻር በመመልከት ነበር።

አብርሃም እምነቱን በሥራ ስላረጋገጠ በሰዎች ፊት ጸድቋል (ያዕ. 2፡21)። በተመሳሳይ ሁኔታ በተቆጠረለት ጽድቅ አማካይነት በእግዚአብሔር ፊት በእምነት ጸድቋል (ያዕ. 2፡23)።

መ. በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት የተሰጠ ጽድቅ

የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በመንፈስ ቅዱስ በሚሞላበት ጊዜ “የመንፈስ ፍሬ”ን (ገላ. 5፡22-23) በጽድቅ ሥራዎች (ሮሜ 8፡4) ያከናውናል። በመንፈስ ቅዱስ አማካይነትም የአገልግሎት ስጦታዎች ይታዩበታል (1ኛ ቆሮ. 12፡7)። እነዚህ ውጤቶች የሚገኙት መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ውስጥና በአማኙ አማካይነት ከሚፈጽማቸው ቅፅበታዊ ክንውኖች መሆኑ ተገልጧል። አንድ አማኝ ስላለው ሕይወት ስንነጋገር ጌታ መንፈስ ቅዱስ በሕይወቱ ውስጥ የሚሠራውን ሥራ ማመልከታችን ነው። “በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ በሚመላለሱ” የጽድቅ ሕግ በነሱ ይፈጸማል።

በነርሱ ብቻ ከቶውንም ተፈጻሚነትን ሊያገኝ የሚችል አልነበረም። በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በሕይወታቸው ተፈጻሚነትን ሊያገኝ ግን፤ ወደነርሱ የተላለፈ የእግዚአብሔር ጽድቅ ሕይወት እንጂ ሌላ ሊሆን እንደማይችል ግልጥ ነው።

ቅድስና

ሀ. የትክክለኛ አተረጓጎም አስፈላጊነት

ምንም እንኳን መጽሐፍ ቅዱስ በዚህ አስፈላጊ ጭብጥ ላይ ጥልቅ መገለጥ ቢያቀርብም፤ ሰዎች የቅድስናን አስተምህሮ በተሳሳተ መንገድ ይረዱታል። ከዚህ የአስተምህሮ ታሪክ አንጻር፤ ሦስት የአተረጓጎም ሕጎችን ልብ ማለቱ ተገቢ ነው።

1. የመቀደስን አስተምህሮ በትክክል ለመረዳት፤ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ይህን በተመለከተ የተጠቀሱ ክፍሎችን ሁሉ መመልከት ያሻል።

2. የቅድስና አስተምህሮ በልምድ ሊገለጽ አይችልም። ከቅድስና አስተምህሮ ሦስት የቅድስና ገጽታዎች ትምህርት አንዱ ብቻ ነው ከሰው ዕለታዊ ሕይወት ጋር የሚዛመደው። ስለሆነም የአንድ ዓይነት የግል ልምምድ ትንታኔ የእግዚአብሔር ቃል የሚሰጠውን ትምህርት ሊተካ አይገባም። መቀደስ በሰብአዊ ልምምድ መስክ የተወሰነ ቢሆንም፤ ፍጹም ምሳሌው መሆኑን ሊያረጋግጥ የሚችል አገልግሎት አይኖርም። ወይም ስለዚያ ልምምድ የሚሰጥ ሰብአዊ ገለጣ መለኮታዊ እውነትን በሙላት ሊገልጽ አይችልም። መጽሐፍ ቅዱስ ልምምድን ይተረጎመዋል እንጂ ልምምድ መጽሐፍ ቅዱስን አይተረጎመውም። የትኛውም ከእግዚአብሔር የሆነ ልምምድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ይስማማል።

3. የቅድስና አስተምህሮ ከሁሉም የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ ጋር በትክክል መዛመድ አለበት። በየትኛውም አንድ አስተምህሮ ላይ ከመጠን ያለፈ ትኩረት ማድረግ፤ ወይም እውነትን ሁሉ በአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት መስመር የመመልከት ልማድ፤ ወደ ከፋ ስሕተት ይመራል። እንደ ሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮዎች ሁሉ፤ የቅድስና ትምህርት የሚወክለውና የሚያብራራው በእግዚአብሔር ዓላማ ውስጥ የተወሰነውን ትክክለኛ ስፍራ ነው።

ለ. የቅድስና ትርጉም

1. “መቀደስ” ማለት “መለየት” ወይም የተለዩ መሆን ማለት ነው። በስፍራና በግንኙነት ክፍፍል ማድረግን ነው ቃሉ የሚያመለክተው። የክፍፍሉ መሠረት የተለየው ሰው ወይም ነገር ቅድስና ከሌላቸው ነገሮች ሁሉ በእግዚአብሔር ፊት በስፍራና በግንኙነት የሚለይ መሆኑ ነው። ይህ ነው የቃሉ አጠቃላይ ትርጉም።

2. “ቅዱስ” የሚለው ቃል፡ ቅዱስ ካልሆነ ነገር መራቅን፤ ወይም መለየትን ያመለክታል። ክርስቶስ፤ “ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውርም የሌለበት ከኃጢአተኞችም የተለየ...” (ዕብ. 7:26) ቅዱስ ነበር። “ቅዱስ” እና “መቀደስ” የሚሉና በመጽሐፍ ቅዱሳዊ አጠቃቀሞቻቸው ይህን ትርጉም የማያመለክቱ ነገሮችም አሉ።

(ሀ) መጽሐፍ ቅዱስ “ቅድስት አገር”፤ “ቅዱሳን ካህናት”፤ “ቅዱሳን ነቢያት”፤ “ቅዱሳን ሐዋርያት”፤ “ቅዱሳን ወንዶች”፤ “ቅዱሳን ሴቶች”፤ “ቅዱሳን ተራሮች” እና “ቅዱስ ቤተ መቅደስ” እያለ ስለሚገልጥ፤ ኃጢአት አልባ ቅዱስነት አንድምታ አልተሰጠውም። ከነዚህ የትኛውም ቢሆን በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአት አልባ አይደለም። ሰዎች ወይም ነገሮች ቅዱሳን ተብለው የሚጠሩት ከሌሎች ለመለየታቸው መሠረት ከጣሉላቸው አንዳንድ መመዘኛዎች ወይም ጉዳዮች አንጻር ነው። እጅግ በከፋ

ጥፋት ውስጥ የነበሩ የቆሮንቶስ ክርስቲያኖችም ቅዱሳን ተብለዋል። ከኃጢአት ጋር ሊዛመዱ የማይችሉ አያሌ ግዑዛን ነገሮች እንኳን ተቀድሰዋል።

(ለ) ቃሉ የግድ የፍጻሜን አንድምታ አያሳይም። ከዚህ በላይ የተጠቀሱት ሰዎች ሁሉ ከፍተኛ ለሆነ የቅድስና ደረጃ ተጠርተው ነበር። በተደጋጋሚ ተለይተዋል። ሰዎች ወይም ነገሮች ለአንድ የተቀደሰ ዓላማ ሲለዩ ቅዱሳን ይሆናሉ፤ ደግሞም ይቀደሳሉ።

3. “ቅዱስ” የሚለው ቃል ሰዎችን በተመለከተ እግዚአብሔር ለኦሉ ካለው አመለካከት የተነሣ የሚያገኙት ሰፍራ ነው። ቃሉ በምንም ዓይነት ከራሳቸው ዕለታዊ የሕይወት ጥረት ጋር የተያያዘ አይደለም። ቅዱሳን የሆኑት በተወሰነ ሁኔታ ስለተመደቡና በእግዚአብሔር ዕቅድና ዓላማ ስለተለዩ ነው። ማለትም፣ ስለተቀደሱ ቅዱሳን ናቸው።

አማኞች ሮሜ 1:7 እና 1ኛ ቆሮንቶስ 1:2 ውስጥ “ቅዱሳን ልትሆኑ” ወይም “ቅዱሳን” በግሪኩ አጠቃቀም “ቅዱስ” ተብላችሁ ተጠራችሁ ተብለዋል። ስለዚህ ክርስቲያኖች አሁን በእግዚአብሔር ስለተጠሩ ቅዱሳን ናቸው። ወደፊት ቅዱሳን የሚሆኑበትን ጊዜ አይደለም ቃሉ የሚያመለክተው። ቀደም ሲል ተቀድሰዋል፣ ተለይተዋል፣ ተመድበዋል፣ ስለሆነም፣ “ቅዱሳን ወንድሞች” ናቸው።

ቅዱስነት በዕድገት የሚመጣ ነገር አይደለም። ማንኛውም ዳግም የተወለደ ሰው ድነትን ከተቀበለበት ቅፅበት ጀምሮ፣ በዚህ ዘመንም ሆነ በዘላለሙ ሕይወት ሊሆን የሚችለውን ያህል ቅዱስ ነው። የክርስቶስ አካል የሆነችው ዓለም አቀፍ ቤተ ክርስቲያን ተጠርተው የመጡና የተለዩ ሕዝቦች የሚገኙባት ነች። እነዚህ ሕዝቦች የዚህ ሥፍራ-ዘመን ቅዱሳን ናቸው። ብዙ ክርስቲያኖች በክርስቶስ ያላቸውን ስፍራ ስለማያውቁ፣ ቅዱሳን መሆናቸውን አያምኑም። መንፈስ ቅዱስ ለአማኞች “ቅዱሳን” የሚለውን ማዕረግ በርከት ባለ ስፍራ ለአማኞች ሲሰጥ፣ በተጨማሪም በብዙ ስፍራ “ወንድሞች”፣ በጥቂት ስፍራ ደግሞ ክርስቲያኖች ተብለዋል።

ሐ. የቅድስና መንገድ

1. ለዘላለም ጸድቆ ከመሆኑ የተነሣ እግዚአብሔር አብ፣ ወልድ፣ መንፈስ ቅዱስ ቅዱስ (የተቀደሰ)፣ ከኃጢአት የራቀና የተለየ ነው። ስለሆነም፣ እግዚአብሔር ቅዱስ፣ መንፈስ ቅዱስ ስሙ እንደሚያመለክተው ቅዱስ ነው (ዘሌ. 21:8፤ ዮሐ. 17:18)።

2. አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ፣ አንድ አምላክ፣ ሰዎችን እንደሚቀድስ ተገልጧል።

(ሀ) አብ ይቀድሳል (1ኛ ተሰ. 5:23)።

(ለ) ወልድ ይቀድሳል (ኤፌ. 5:26፤ ዕብ. 2:11፤ 9:12፤ 14፤ 13:12)።

(ሐ) መንፈስ ቅዱስ ይቀድሳል (ሮሜ 15:16፤ 2ኛ ተሰ. 2:13)።

(መ) እግዚአብሔር አብ ወልድን ቀድሶታል (ዮሐ. 10:36)።

(ሠ) እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብና ካህናትን ቀድሷል (ዘዳ. 29:44፤ 31:13)።

(ረ) መቀደሳችን የእግዚአብሔር ፈቃድ ነው (1ኛ ተሰ. 4:3)።

(ሰ) እግዚአብሔር የቀደሰን፣ ከክርስቶስ ጋር ባለን ጥምረት (1ኛ ቆሮ. 1:2፤ 30)፣ በእግዚአብሔር ቃል (ዮሐ. 17:17ን ከ1ኛ ጢሞ. 4:5 ጋር ያነጻጽሩ)፣ በክርስቶስ ደም (ዕብ. 9:13፤ 13:12)፣ በክርስቶስ አካል (ዕብ. 10:10)፣ በመንፈስ ቅዱስ (1ኛ

ጴጥ. 1:2)፤ በራሳችን ምርጫ (ዕብ. 12:14፤ 2ኛ ጢሞ. 2:21፤ 22)፤ በእምነት (ሐዋ. 26:18) ነው።

3. እግዚአብሔር ቀናትን፣ ቦታዎችንና ነገሮችን ቀድሷል (ዘፍጥ. 2:3፤ ዘጸ. 29:43)።

4. ሰው እግዚአብሔርን ሊቀድስ ይችላል። ይህን የሚያደርገው፤ እግዚአብሔርን በአሳቡ እንደ ቅዱስ ለይቶ በመመልከት ነው። “ስምህ ይቀደስ” (ማቴ. 6:9)። “ዳሩ ግን ጌታን እርሱም ክርስቶስ በልባችሁ ቀድሱት” (1ኛ ጴጥ. 3:15)።

5. ሰው ራሱን ሊቀድስ ይችላል። ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር እስራኤላውያን ራሳቸውን እንዲቀድሱ አዟቸዋል። እኛንም፤ “እኔ ቅዱስ ነኝና ቅዱሳን ሁኑ” ሲል ይመክረናል። “እንግዲህ ማንም ራሱን ከነዚህ (ከውርደት ዕቃዎችና ከበደል) ቢያነጻ፤ ለክብር የሚሆን፤ የተቀደሰ ለጌታውም የሚጠቅም ለቤቱም ሥራ ሁሉ የተዘጋጀ ዕቃ ይሆናል” (2ኛ ጢሞ. 2:21)። የራስ ቅድስና ተግባራዊ ሊሆን የሚችለው፤ በመለኮታዊ የቅድስና መንገዶች አማካይነት ብቻ ነው። ክርስቲያኖች ሰውነታቸውን ሕያው መሥዋዕት፤ ቅዱስና ለእግዚአብሔር እንደሚገባ አድርገው እንዲያቀርቡ ተጠይቀዋል (ሮሜ 12:1)። “ከመካከላቸው ከአሕዛብ ወጥተው” መለየት አለባቸው (2ኛ ቆሮ. 6:17)። እነዚህን የተስፋ ቃላት ይዘው “በእግዚአብሔር ፍርሃት ቅድስናን ፍጹም እያደረግን፤ ሥጋንና መንፈስን ከሚያረክስ ሁሉ ራሳችንን እናንጸ” (2ኛ ቆሮ. 7:1) በሚለው ቃል መሠረት እንዲኖሩ ይጠበቅባቸዋል። “ነገር ግን እላለሁ፤ በመንፈስ ተመላለሱ፤ የሥጋንም ምኞት ከቶ አትፈጽሙ” (ገላ. 5:16)።

6. ሰው ሰዎችንና ነገሮችን ሊቀድስ ይችላል። “ያላመነ ባል በሚስቱ ተቀድሶአልና፤ ያላመነችም ሚስት በባልዋ ተቀድሳለች፤ አለዚያ ልጆቻችሁ ርኩሳን ናቸው፤ አሁን ግን የተቀደሱ ናቸው (1ኛ ቆሮ. 7:14)። ሙሴ ሕዝቡን ቀድሷል (ዘጸ. 19:14)። “እግዚአብሔርንም ቤት... ቀደሱ” (2ኛ ዜና 29:17)።

7. አንድ ነገር ሌላውን ሊቀድሰው ይችላል። “ማናቸው ይበልጣል? ወርቁ ነውን? ወይስ ወርቁን የቀደሰው ቤተ መቅደስ? ... ማናቸው ይበልጣል? መባው ነውን? ወይስ መባውን የሚቀድሰው መሠዊያው?” (ማቴ. 23:17፤ 19)።

ስለ መቀደስና ቅድስና መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከተመለከትነው ከዚህ ውስጥ ጥናት የምንረዳው፤ የቃሉ መሠረታዊ ፍቺ “ለአንድ የተቀደሰ ዓላማ መለየት” መሆኑን ነው። የሚለየው ነገር አንዳንድ ጊዜ ሲነጻ፤ በሌላ ጊዜ ግን አይነጻም። አንዳንዴ ቅዱስ ሲሆን አንዳንድ ጊዜ ልክ እንደ ግዑዝ ነገር በራሱ ቅዱስ የሚባል ላይሆን ይችላል። ይሁንና፤ በራሱ ቅዱስ የመሆንም ሆነ ያለመሆን ብቃት የሌለው ነገር ለእግዚአብሔር በሚለይበት ጊዜ የተቀደሰ ይሆናል። አንድ ሰው ሲለይ መንጻትና መጽዳት አንዳንዴ ያስፈልጉት እንደነበር ደግሞ ማስተዋል ያስፈልጋል። ይህ ግን ሁልጊዜም የሚሆን አይደለም (1ኛ ቆሮ. 7:14)።

መ. ሦስት ዓባይነት የቅድስና ገጽታዎች

ብሉይ ኪዳን ስለ ቅድስና፤ በተለይም ከሙሴ ሕግና ከእስራኤል ጋር በተያያዘ ሰፊ መገለጥ አስተምህሮ ቢኖረውም፤ ስለ ዓባይነት የቅድስና ገጽታዎች ይበልጥ ጥርት ያለ ሥዕል የሚሰጠን ግን አዲስ ኪዳን ነው። የአዲስ ኪዳን አስተምህሮ በሦስት ክፍሎች ይካተታል፤ (1) ስፍራዊ ቅድስና፤ (2) የልምምድ ቅድስና፤ (3) የመጨረሻው ቅድስና ናቸው።

1. ስፍራዊ ቅድስና በእግዚአብሔር አሠራር በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም አማካይነት የተፈጸመ መቀደስ፤ ቅድስናና ቅዱስነት ነው። አማኞች በከበረው

የክርስቶስ ደም ተገዝተውና ነጽተው ለበደላቸው ሁሉ ይቅርታን አግኝተዋል። በርሱ ካገኙት አዲስ ሥፍራ የተነሣ ጸድቀዋል፤ ነጽተዋል። የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው። ይህ ሁሉ የሚያመለክተው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ የማዳን ፀጋ አማካይነት የተፈጸመውን ጥልቅና ዘላለማዊ መለየት ነው። ይህም አማኝ በክርስቶስ በሚኖረው ስፍራ ላይ የሚመሠረት ሲሆን፤ ለሁሉም ክርስቲያን የሚሆን ነው። ስለሆነም፡ ማንኛውም ክርስቲያን የስፍራን ቅድስና አግኝቷል፤ በእግዚአብሔር ፊት ቅዱስ ነው። ይህ ስፍራ አማኝን ለተቀደሰ ሕይወት የሚገፋፋው ሲሆን፤ በዕለታዊ ኑሮው ይህን ሕይወት የማይኖርበት ወቅት ቢኖር፤ የተሰጠውን ሥፍራ የሚያስጥለው ስላልሆነ በዕለታዊ ሕይወቱ ሁኔታ ላይ የሚደገፍ አይደለም። መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚያስተምረው፡ ክርስቲያን በክርስቶስ ያገኘው ስፍራ ከሁሉም በላይ ለሕይወት ቅድስና ማነቃቂያ ነው።

በአዲስ ኪዳን ያሉ መልእክቶች ይህንኑ ቅደም ተከተል ይጠብቃሉ። መጀመሪያ ስለሚያድነው ጸጋ አስደናቂነት ይገልጡና ሰዎች በመለኮታዊ አሠራር ካገኙት ስፍራ ጋር የሚስማማ ሕይወት እንዲመሩ ይጠይቃሉ (ሮሜ 12:1፤ ኤፌ. 4:1፤ ቆላ. 3:1)። ተቀባይነት ያገኘነው በራሳችን ጥረት ሳይሆን በወደደን በእርሱ ነው። በራሳችን ጻድቃን አይደለንም፤ እርሱ ነው ጽድቃችን የሆነልን። የተቤገኘውም በጥረታችን አይደለም። እርሱ ተቤገኛቸናል። በራሳችን ዕለታዊ ጉዞ የቅድስናን ስፍራ አላገኘንም፤ እርሱ ቅድስና ሆኗልናል። እርሱ ፍጹም ቅዱስ እንደሆነ፤ የስፍራ ቅድስናም ፍጹም ነው። እርሱ የሆነውን ያህል በርሱ ውስጥ ያለን እኛም ተቀድሰናል።

የስፍራ ቅድስና ሙሉነት እጅግ ለደከመው ክርስቲያንም ሆነ እጅግ ለበረታው ክርስቲያን እኩል ነው። የሚወሰነው አንድ ክርስቲያን በክርስቶስ ባገኘው ስፍራና ጥምረት ብቻ ነው። አማኞች ሁሉ “ቅዱሳን” የሚል ምድብ ተሰጥቷቸዋል። “የተቀደሱ” ተብለዋል (ሐዋ. 20:32፤ 1ኛ ቆሮ. 1:2፤ 6:11፤ ዕብ. 10:10፤ 14፤ ይሁዳ 1)። ፍጹማን ያልሆኑ አማኞች፡ የስፍራን ቅድስና ያገኙ መሆናቸውንና ከዚህም የተነሣ ቅዱሳን መሆናቸውን የሚያረጋግጥልን መረጃ 1ቆሮንቶስ ውስጥ ይገኛል። ምንም እንኳን 1ቆሮንቶስ ክርስቲያኖች በሕይወታቸው ቅዱሳን ባይሆኑ (1ኛ ቆሮ. 5:1-2፤ 6:1-8)፤ ሁለት ጊዜ ቅዱሳን ተብለዋል (1ኛ ቆሮ. 1:2፤ 6:11)።

ስለሆነም፡ ክርስቲያኖች ከስፍራቸው አንጻር “ቅዱሳን” እና “ቅዱሳን ወንድሞች” መባላቸው ትክክል ነው። “የኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋ አንድ ጊዜ ፈጽሞ በማቅረብ ተቀድሰናል” (ዕብ. 10:10)። “በጽድቅና በቅድስና እንደ እግዚአብሔር ምሳሌ” (ኤፌ. 4:24) የተፈጠሩ “አዲስ ሰዎች” ናቸው።

ክርስቲያን በክርስቶስ ውስጥ ሲሆን፤ በእግዚአብሔር ፊት ለዘላለም ተቀባይነት ያገኘና ጻድቅ ነው። ይሁን እንጂ፤ ማንም ቢሆን በክርስቶስ ውስጥ በመሆኑ ያገኘውን ስፍራ መሠረት በማድረግ በዕለታዊ ኑሮው ጻድቅ ወይም ቅዱስ ነኝ በማለት እንዳሻኝ እሆናለሁ ከሚል ድምዳሜ ላይ ሊደርስ አይገባም። ክርስቲያኖች በክርስቶስ ባገኙት ስፍራ የተቀደሱ ቢሆኑም፤ የዕለታዊ ሕይወት ቅድስና ጉዳይ “ከስፍራዊ ቅድስና” የተለየ ነገር ነው። ይህ ቅድስና የልምምድ ቅድስና ተብሎ የሚጠራው ነው።

2. ልምምዳዊ ቅድስና አዲስ ኪዳን ውስጥ ሁለተኛው የቅድስና አስተምህሮ ሲሆን፡ ቅድስናን ከአማኙ ልምምድ ጋር ያዛምደዋል። የስፍራ ቅድስና ከዕለታዊ ሕይወት ጋር ሙሉ ለሙሉ እንደማይገናኝ ሁሉ፤ የልምምድ ቅድስናም በክርስቶስ ካለን ስፍራ ጋር አይገናኝም። የልምምድ ቅድስና በሚከተሉት ነገሮች ላይ ባለን ደረጃ መጠን ሊደገፍ ይችላል፡- (ሀ) ለእግዚአብሔር ባለን መሰጠት (ለ) ከኃጢአት በመለየት እና (ሐ) አማኙ ባለው የክርስትና ሕይወት ዕድገት።

(ሀ) ልምምዳዊ ቅድስና ለእግዚአብሔር የመሰጠት ውጤት ነው። ራሳችንን ለእግዚአብሔር ሙሉ ለሙሉ መስጠታችን የሚያመለክተው ለአእምሮ የሚመች አገልግሎታችን ነው። “ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው ቅዱስም መስዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ እለምናችኋለሁ” (ሮሜ 12:1)። ይህን በማድረግ ክርስቲያን በራሱ ፈቃድ ለእግዚአብሔር የተለየና የተመደበ ይሆናል። ይህ ራስን በገዛ ውሳኔ ለእግዚአብሔር መለየት፣ የልምምድ ቅድስና አስፈላጊ ገጽታ ነው። “አሁን ግን ከኃጢአት አርነት ወጥታችሁ ለእግዚአብሔርም ተገዝታችሁ፣ ልትቀደሱ ፍሬ አላችሁ” (ሮሜ 6:22)።

ቅድስና የጽድቅ ወይም የይቅርታ እንጂ፣ የስሜት ልምምድ ሊሆን አይችልም። አንድ ሰው ለእግዚአብሔር የተለየ መሆኑን ስለሚያምን ሰላምና ደስታ ይኖረው ይሆናል። ራሱን ለእግዚአብሔር በመስጠቱም አዲስ የመንፈስ ቅዱስ ሙላት በሕይወቱ ሊከሰትና ከዚህ በፊት ያላወቀው በረከት ሊያስገኝለት ይችላል። ሂደቱም ቅጽበታዊ ወይም ዘገምተኛ ይሆን ይሆናል። ያም ሆነ ይህ ሰውየው የሚለማመደው ቅድስናን ሳይሆን፣ በቅድስና አማካይነት ተግባራዊ ሊሆን የቻለውን የመንፈስ ቅዱስ በረከት ወይም ለእግዚአብሔር ይበልጥ መለየትን ነው።

(ለ) የልምምድ ቅድስና ከኃጢአት ነጻ የመውጣት ውጤት ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ክርስቲያኖች ኃጢአትን ሊሠሩ እንደሚችሉ ያመለክታል። የሚድኑት ወይም ድነው የሚቀሩት ኃጢአት የሌለባቸው ሰዎች ብቻ ናቸው ብሎ አያስተምርም። ይልቁንም፣ ቅዱሳን በኃጢአታቸው ላይ ሊወስዷቸው ስለሚገቡ የተለያዩ፣ የታመኑ፣ ደግሞም ሙሉ የሆኑ ምክሮችን ይሰጣል። እነዚህ አማኙን ከኃጢአት የሚጠብቁትና የይቅርታ መቀበያ መንገዶች ናቸው።

ክርስቲያንን ከኃጢአት ለመከላከል ሦስት መለኮታዊ መንገዶች ተዘጋጅተዋል። እነሱም፡ (1) ግልጥ ትእዛዛት ያሉት የእግዚአብሔር ቃል (መዝ. 119:11)፣ (2) በአሁኑ ጊዜ ክርስቶስ በሰማይ ሆኖ የሚያከናውነው የአረኛነትና የአማላጅነት አገልግሎት (ዕብ. 7:25፤ ሮሜ 8:34፤ ሉቃስ 22:31-32፤ ዮሐ. 17:1-26)፣ እና (3) ክርስቲያኑ ውስጥ የሚኖረው የመንፈስ ቅዱስ የማስቻል ኃይል ናቸው (ገላ. 5:16፤ ሮሜ 8:4)። ክርስቲያን በኃጢአት በወድቅም እንኳን መለኮታዊ መፍትሔ ተዘጋጅቶለታል። ያም በአሁኑ ጊዜ ክርስቶስ በሰማይ ሆኖ የራሱን ብቁና የመሥዋዕትነት ሞት በማቅረብ የሚያከናውነው የጠበቃነት (አማላጅነት) ተግባር ነው። ፍጹማን ያልሆኑ አማኞች ተጠብቀው ሊኖሩ የሚችሉት በዚህ መንገድ ብቻ ነው።

ለእያንዳንዱ የእግዚአብሔር ልጅ ኃጢአትን የሚቋቋምበት መለኮታዊ እገዛ ያስፈልገዋል። ምክንያቱም ክርስቲያን አሁን ባለበት አካል እስካለ ድረስ ባለማቋረጥ ወደ ኃጢአት የሚያዘነብልና የወደቀ ተፈጥሮ ስላለው ነው (ሮሜ 7:21፤ 2ኛ ቆሮ. 4:7፤ 1ኛ ዮሐ. 1:8)። መጽሐፍ ቅዱስ ይህን ተፈጥሮ ለማስወገድ ባይገባም፣ አማኝ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ከጊዜ ወደ ጊዜ ድል የሚቀዳጅ መሆኑ ያረጋግጣል (ገላ. 5:16-23)። ይህ ድል የሚገኘው፣ እምነት ጥቅም ላይ ሲውልና በመንፈስ ቅዱስ ለተሞላ ሕይወት የተሰጡ ቅድመ-ሁኔታዎች ከተሟሉ ብቻ ነው።

ኃጢአታዊው ተፈጥሮ ሞቷል የተባለበት የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የለም። ይህ ኃጢአታዊ ተፈጥሮ ከክርስቶስ ጋር ተሰቅሏል፣ ሞቷል፤ ተቀብሯል። ይሁንና፣ ይህ የሚያመለክተው ከሁለት ሺህ ዓመታት በፊት ክርስቶስ “ለኃጢአት በሞተ” ጊዜ በኃጢአታዊ ተፈጥሮ ላይ የተሰጠውን መለኮታዊ ፍርድ ነው። አንዳንድ ክርስቲያኖች

ለኃጢአት እንደሞቱና ሌሎች ግን እንዳልሞቱ የሚገልጥ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ የለም። ምንባቦቹ የዳኑትን ሰዎች በሙሉ ያካትታሉ (ገላ. 5:24፤ ቆላ. 3:3)። ክርስቲያኖች በክርስቶስ ሞት አማካይነት ለኃጢአት ሞተዋል። ከዚያ ሞት የተነሣ በተሰጣቸው ነገር ሁሉ ሙሉ ለሙሉ የተጠቀሙበት ግን ሁሉም አይደሉም። ለኃጢአት እንደሞትን “እንድንቆጥር” እንጂ፤ የመከራ ሞት እንድንሞት ወይም የርሱን ሞት አስመስለን ተውኔት እንድንሠራ አልተጠየቅንም። የሰው ልጅ ኃላፊነት ራሱን ለኃጢአት እንደሞተ መቁጠር ነው (ሮሜ 6:1-14)።

እያንዳንዱ በኃጢአት ላይ የሚገኝ ድል የአማኝን ወደ እግዚአብሔር መቅረብ (መለየት) ወይም መቀደስን ያመለክታል። አማኝ የራሱን ምስኪንነትና የመለኮታዊውን ኃይል አስደናቂነት እየተገነዘበ ሲሄድ፤ የዚህ ዓይነት ድል እየጨመረ ይሄዳል።

(ሐ) የልምምድ ቅድስና ከክርስትና ሕይወት ዕድገት ጋር የተያያዘ ነው። ክርስቲያኖች በጥበብ፣ በእውቀት፣ በልምድና በጸጋ የበሰሉ አይደሉም። በነዚህ ነገሮች ሁሉ የማደግ ዕድል ግን ተሰጥቷቸዋል። በመሆኑም እድገታቸው ፍሬ አፍርቶ ሊታይ ይገባል። ለዚህ ነው “በጌታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና እውቀት እደገ” (2ኛ ጴጥ. 3:18) የሚል ምክር የተሰጣቸው። “መንፈስ ከሚሆን ጌታ እንደሚደረግ ያን መልክ እንመስል ዘንድ ከክብር ወደ ክብር እንለወጣለን” (2ኛ ቆሮ. 3:18)። ይህ መለወጥ ክርስቲያኖችን ይበልጥ እየተለዩ እንዲሄዱ በማድረግ ይበልጥ እንዲቀደሱ ያደረጋቸዋል።

ክርስቲያን “ነቀፋ” እንደሌለበት ለመናገር ቢቻልም፤ “ስሕትት” የሌለበት መሆኑን ማረጋገጡ ግን ያዳግታል። አንድ ልጅ የመጀመሪያ ሆኜውን ደብተሩ ላይ ለመገልበጥ በሚያደርገው ጥረት በስራው ነቀፋ አይደርስበት ይሆናል፤ ላይኛርበት ይችላል። ሥራው ግን እንከን የለሽ አይደለም። እኛም ዛሬ በተረዳነው መጠን በመመላለስ ላይ ብንሆንም፤ የአሁኑ አኗኗራችን ነገ የኛ በሚሆነው ተጨማሪ ብርሃንና ልምምድ የተሞላ እንዳልሆነ እናውቃለን። ፍጹምነት በጎደለው ነገር ውስጥ ፍጹምነት እንዳለ እንረዳለን። ፍጹም ያልሆን፤ ያልበሰለንና ለኃጢአት የተሰጠን እኛም “በርሱ እንኖራለን”።

3. የመጨረሻ ቅድስና ከመጨረሻው ፍጹምነት ጋር የተያያዘና ወደ ክብር በምንለወጥበት ወቅት የምናገኘው ነው። ያኔ ጌታ በጸጋውና በሚለውጥ ኃይሉ መንፈሳችንን፤ ነፍሳችንንና ሥጋችንን ይለውጣል። የርሱን መልክ እንድንመስል እንለወጣለን። በዚህ አኳኋን “እንከን የለሽ” አድርጎ በክብሩ ፊት ያቀርባል። ሙሽራይቱ ከየትኛውም “ጉድፍና እድፍ” ትጠራለች። ስለሆነም፤ “ከማንኛውም ዓይነት ክፉ ነገር ራቁ። የሰላምም አምላክ ሁለንተናችሁን ይቀድስ፤ መንፈሳችሁም ነፍሳችሁም ሥጋችሁም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ያለነቀፋ ፈጽመው ይጠበቁ” (1ኛ ተሰ. 5:22-23) በሚለው ቃል መሠረት ልንኖር ይገባል።

ምዕራፍ ሠላሳ ሁለት

የድነት ማረጋገጫ

ሀ. የፅንሰ-አሳቡ አስፈላጊነት

በክርስትና ሕይወት ልምምድ ሰው በክርስቶስ በማመን የድነት ማረጋገጫ ማግኘቱ፤ በጸጋና ክርስቶስን በማወቅ ለማደጉ አጠቃላይ ሂደት መሠረት ነው። የድነት ማረጋገጫ፤ የልምምድ ጉዳይ በመሆኑ፤ ከአሁኑ ድነት እርግጠኛነት ጋር ይዛመዳል። ይህ በሚቀጥለው ምዕራፍ ከምንነጋገርበት ዘላለማዊ የድነት ዋስትና ጋር ሊደነጋገር አይገባም። ዘላለማዊ ዋስትና የእውነታ ጥያቄ ሲሆን፤ የድነት ማረጋገጫ ግን አንድ ሰው በአንድ ጊዜ ስለ ራሱ ድነት የሚያምነው ነው።

የድነት ማረጋገጫ በሦስት ዓባይነት የልምምድ ሁኔታዎች ላይ ይመሠረታል። እነርሱም (1) በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት የተገኘውን ድነት ሙሉነት መረዳት፤ (2) ይህንኑ የሚያረጋግጠው ክርስቲያናዊ ልምምድ ምስክርነት፤ (3) የመጽሐፍ ቅዱስን የድነት የተስፋ ቃላት በእምነት መቀበል ናቸው።

ለ. የድነትን ምንነት መረዳት

ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በሞተ ጊዜ የተከናወነውን ነገር በግልጽ መረዳቱ፤ ለየትኛውም እውነተኛ የድነት ማረጋገጫ መሠረት ነው። ድነት እግዚአብሔር ለሰው ልጅ የሠራው እንጂ፤ ሰው ለእግዚአብሔር የሠራው ነገር አይደለም። በመሆኑም፤ የሰውን ምግባር ከግንዛቤ ሳያስገባ ሙሉ በሙሉ በመለኮታዊ ጸጋ ላይ ይመሠረታል። አንድ ሰው፤ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሞተለትና ለማንኛውም ለሚያምን ሰው የሚሰጠውን ሙሉ ድነት እንደተጎናጸፈ ከተረዳ፤ እንዲሁም ክርስቶስን እንደ ግል አዳኙ አድርጎ በማመን ቅድመ ሁኔታውን ካሟላ፤ ወዲያውኑ ለድነቱ ማረጋገጫ ሊኖረው ይችላል። ብዙ ጊዜ የድነት ማረጋገጫ የሚታጣው፤ ስለ ድነት የተሟላ ግንዛቤ ካለማግኘት የተነሣ ነው። ድነት በስጦታ እንጂ በሥራ እንደማይገኝ፤ በሰብአዊ ጥረት እንደማይመጣ፤ ለኔ ይገባኛል ተብሎ የማይጠየቅ እንደሆነ፤ በእምነት ለሚቀበሉ ሁሉ ግን እንደ ስጦታ የሚገኝ መሆኑን ለሚገነዘቡ ተገቢው የድነት ማረጋገጫ መሠረት ተጥሏል። ሰውዬው በእውነት በክርስቶስ አምኗል? የሚለው ጥያቄ መልስ ሲያገኝ ነው ጉዳዩ የሚቋጩው። የዚህ ጥያቄ መልስ የሚገኘው ድነትን በተቀበለው ሰው ክርስቲያናዊ ልምምድ ውስጥ ከሚታዩ ማረጋገጫዎች ነው።

ለነፍስ ድነትን ከሚያስገኙ የተለያዩ መለኮታዊ ተግባራት መካከል፤ ከእግዚአብሔር ዘንድ ለሚመጣው አዲስ ሕይወት መጽሐፍ ቅዱስ ከፍተኛ ትኩረት ሰጥታል። ከሰማንያ አምስት የሚልቁ የአዲስ ኪዳን ምንባቦች ይህንኑ የማዳን ጸጋ ይገልጣሉ። እነዚህን ምንባቦች መመርመሩ፤ ይህ ወደ ሰዎች የሚመጣ ሕይወት በክርስቶስ ለሚያምኑ ሁሉ እግዚአብሔር የሚሰጣቸው መሆኑን ለመገንዘብ ይረዳል (ዮሐ. 10:28፤ ሮሜ 6:23)። ይህ ሕይወት ከክርስቶስ የሚገኝ ነው (ዮሐ. 14:6)፤ የዘላለም ሕይወት ከርሱ በማይለይበት ሁኔታ ክርስቶስ በአማኙ ውስጥ ይኖራል (ቆላ. 1:27፤ 1ኛ ዮሐ. 5:11-12)። ስለሆነም፤ ክርስቶስ ዘላለማዊ እንደሆነ የአማኙም ድነት ዘላለማዊ ነው።

ሐ. የክርስቲያናዊ ልምምድ ምስክርነት

አማኝ ክርስቶስ በርሱ በመኖሩ እውነት ላይ በመመሥረት፤ በእምነት መሆን አለመሆኑን ራሱ እንዲፈርድ ተወስኗል (2ኛ ቆሮ. 13:5)። ክርስቶስ የሚያድርበት ልብ፤

ድንቅ የሆነው ክርስቶስ በርሱ ውስጥ መኖሩን ሊረዳ ይገባል። ይህ የሚሆነው ግን ክርስቲያኑ በውስጡ ያደረገው ክርስቶስ የሚገለጥበትን ትክክለኛ ሁኔታ ለመረዳት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በተገለጠው እንጂ በተሳሳቱ ስሜቶችና በአሳቡ ላይ መደገፍ የለበትም። መገለጥ ለእግዚአብሔር ቃል ለሚገዛ ክርስቲያን ሁለት ዓላማዎች አሉት። በመጀመሪያ ሥጋዊ ስሜት ከእግዚአብሔር ነው ከሚለው ግምት ይጠብቀዋል። ሁለተኛ ይህ መገለጥ የመንፈሳዊነት እውነት መመዘኛ መሠረት ሲሆን፤ የዳኑ ሰዎች ሁሉ ይህንኑ መመዘኛ ለማሟላት ባለማቋረጥ መጣር ይኖርባቸዋል።

አንድ ያልዳነ ሰው ምንም ያህል የሃይማኖት ሥርዓቶችን ቢጠብቅ፤ በክርስቶስ ያለን ሕይወት ለማሳየት አይችልም። በተመሳሳይ ሁኔታ፤ ሥጋዊ ክርስቲያን ድነቱን በክርስቲያናዊ አኗኗር በትክክል ለማረጋገጥ በሚያስችል መልክ መመላለስ የተሳነው ሰው ነው። ምንም እንኳን ዘላለማዊ ሕይወት በራሱ ያልተገደበ ቢሆን፤ የተለመደው ክርስቲያናዊ ልምምድ ሁሉ በሥጋዊነት የተገደበ ነው (1ኛ ቆሮ. 3:1-4)።

ሥጋዊ ክርስቲያን የመንፈሳዊውን ክርስቲያን ያህል ፍጹም ድነት አግኝቷል። ይህ የሆነው የትኛውም ልምምድ፤ ሰናይ ምግባር፤ ወይም እገልግሎት የድነት መሠረት የማይኖረው በመሆኑ ነው። በመንፈሳዊ ሕይወቱ ገና ሕፃን ቢሆንም ክርስቶስ ውስጥ ነው (1ኛ ቆሮ. 3:1)። ከዚህ ሰው የሚጠበቅበት የሚያድን እምነት እንዲኖረው ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔር አሳብና ፈቃድ ጋር ራሱን ማስተካከል ነው። ተገቢውን ክርስቲያናዊ ልምምድ የሚገነዘቡት በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ አማኞች ብቻ መሆናቸውን መረዳቱ እጅግ ያስፈልጋል።

በእምነት ከመዳን የሚመጣውና በክርስቶስ የሆነው አዲስ ሕይወት እንዳንድ ዓበይት ውጤቶችን ያስከትላል።

1. በክርስቶስ ያመነ ሰው ከሚያገኛቸው ክብር ገጠመኞች አንዱ፤ እግዚአብሔር ሰማያዊ አባታችን መሆኑን መረዳቱ ነው። ማቴዎስ 11:27 ውስጥ ከወልድና ወልድ ራሱን ከሚገልጥለት በቀር ማንም አብን እንደማያይ ተጠቅሷል። አማኝ ያልሆነ ሰውም ስለ እግዚአብሔር እውቀት በመጠኑ ሊኖረው የሚችል ሲሆን፤ እግዚአብሔርን ማወቁ ግን ፍጹም ሌላ ጉዳይ ነው። እግዚአብሔርን ማወቅ የሚቻለው፤ ወልድ በገለጠው መንገድ ብቻ ነው። “እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆንህ እንተን፤ የላከኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት” (ዮሐ. 17:3)። ከአብና ከወልድ ጋር ኅብረት ማድረግን የሚያውቁ “በብርሃን የሚመላለሱት” ብቻ ናቸው (1ኛ ዮሐ. 1:7)። ስለሆነም፤ ትክክለኛው ክርስቲያናዊ ልምምድ የእግዚአብሔርን አባትነት በግል መቀበልን ያካትታል።

2. ሌላው የድነት ማረጋገጫ ልምምድ ለየት ያለ የጸሎት ሕይወት ነው። ጸሎት በመንፈሳዊው ክርስቲያን ሕይወት ውስጥ ትልቅ ስፍራ አለው። ውስጡ ባለው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት ምስጋናና ውዳሴ ያቀርባል (ኤፌ. 5:18-19)፤ በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ የመጸለይ ችሎታ ይኖረዋል (ሮሜ 8:26-27፤ ይሁዳ 20)። በምድርም ሆነ በሰማይ የክርስቶስ አገልግሎት ጸሎት ያለበት እንደ መሆኑ፤ ክርስቶስ በውስጡ ያለበት አማኝም ለጸሎት የሚነሣና የሚጓጓ ነው።

3. ከድነት ጋር የተያያዘው ሌላው ድንቅ ልምምድ፤ መጽሐፍ ቅዱስን የመረዳት አዲስ ችሎታ ነው። ክርስቶስ በሰጠው ተስፋ መሠረት፤ የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት ስለ ክርስቶስ፤ ስለ እግዚአብሔርና ስለሚመጡት ነገሮች ይረዳል (ዮሐ. 16:12-15)። ክርስቶስ በሌላው መንገድ (ሉቃስ 24:32)፤ የእድማጮቹን ልብ ለመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ከፍቷል (ሉቃስ 24:45)። ይህን የመሰለው ድንቅ ገጠመኝ፤

ለተወዳጅ ክርስቲያኖች ብቻ የተዘጋጀ አይደለም። በአማኙ ውስጥ በሚኖረው ክርስቶስ የሚታይ መገለጥ እንደመሆኑ፤ ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ላላቸው ሁሉ የተገባ ልምምድ ነው (1ኛ ዮሐ. 2:27)።

4. *ኃጢአትን እንደ ኃጢአት የመገንዘብ አዲስ ዝንባሌ የክርስቲያን ልምምድ ነው።* ውኃ ገጽሕና የነደለውን ነገር እንደሚያጸዳ ሁሉ (ሕዝ. 36:25፤ ዮሐ. 3:5፤ ቲቶ 3:5-6፤ 1ኛ ጴጥ. 3:21፤ 1ኛ ዮሐ. 5:6-8)፤ የእግዚአብሔር ቃልም ሰብአዊ አስተሳሰቦችን በማስወገድ በእግዚአብሔር አሳብ ይተካል (መዝ. 119:11)። እንዲሁም በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት በሚሆን የእግዚአብሔር ቃል አሠራር፤ መለኮታዊው የኃጢአት ግንዛቤ ሰብአዊውን ግንዛቤ ይተካዋል። ኃጢአት የማያውቀው፤ የኃጢአት መሥዋዕት የሆነውና እንደ ደም ላብ ያላበው ክርስቶስ በአማኝ ውስጥ ራሱን ለመግለጥ ነጻ ከሆነ፤ አማኝ ስለ ኃጢአት አስከፊ ገጽታ በቂ የሆነ ግንዛቤ እንዲኖረው ያደርጋል።

5. *ገላላው ሰዎች አዲስ ፍቅር አለ።* ክርስቶስ ለሰዎች ሁሉ መሞቱ (2ኛ ቆሮ. 5:14-15፤ 19)፤ ሐዋርያው ጳውሎስን “ከአሁን ጀምሮ ማንንም በሥጋ እንደሚሆን አናውቅም” (2ኛ ቆሮ. 5:16) እንዲል አድርጎታል። በመንፈሳዊ ዓይኖቹ ሰዎች ሁሉ ከምድራዊ ልዩነቶቻቸው ሁሉ በላይ፤ ክርስቶስ የሞተላቸው ነፍሳት ሆነው ታዩት። በመሆኑም፤ ከድነት ርቀው ለጠፉት ወገኖች ከመጸለይ (ሮሜ 10:1) እና ከመጣር (ሮሜ 15:20) አልቦዘነም። ስለነርሱ “ከክርስቶስ ተለይቶ ለመረገም” ፈቃደኛ ነበር (ሮሜ 9:1-3)። እያንዳንዱ በመንፈስ ቅዱስ የተሞላ አማኝ በልቡ ከሚኖረው ከዚህ መለኮታዊ ሕልውና የተነሣ፤ ይህን መለኮታዊ ርኅራኄ ሊለማመደው ይገባዋል (ሮሜ 5:5፤ ገላ. 5:22)።

6. *ለዳኑትም አዲስ ፍቅር ይኖረዋል።* 1ኛ ዮሐንስ 3:14 ውስጥ ወንድሞችን መውደድ ለግላዊ ድነት ፍጹም መለኪያ ሆኖ ተጠቅሷል። በመንፈስ ቅዱስ ዳግም የመወለድ ሥራ አማካይነት አማኙ ወደ እግዚአብሔር ቤተሰብነት ስለተቀላቀለ፤ ይህ ትክክለኛ መመዘኛ ነው። እውነተኛው የእግዚአብሔር አባትነትና የሰዎች ወንድማማችነት የሚገኘው፤ በእግዚአብሔር ቤተሰብ ውስጥ ብቻ ነው። አንድ ዓይነት መለኮታዊ መገኘት በሁለት ግለሰቦች ውስጥ የመኖሩ እውነት፤ በከፍተኛ ደረጃ ያዛምዳቸውና፤ አንዱን ከአንዱ ጋር የሚያስተሳስር መስጠትን ይፈጥራል። ስለሆነም አንድ ክርስቲያን ለሌላው የሚኖረው ፍቅር፤ የእውነተኛ ደቀ መዝሙርነት ምልክት ተደርጓል (ዮሐ. 13:34-35)። ይህ ፍቅር በመንፈስ ከእግዚአብሔር የተወለዱ ሰዎች ሁሉ ያላቸው የተለመደ ባሕርይ ነው።

7. *ከሁሉም የሚልቀው የድንት መሠረት፤ የክርስቶስ ባሕርይ በአማኙ ውስጥ መገለጡ ነው።* አማኙ ልብ ውስጥ ከሚኖረው መለኮታዊ ሕልውና የተነሣ፤ ልቡ ውስጥ የሚከሰቱ ግላዊ ልምምዶች በዘጠኝ ቃላት ተመልክተዋል፡- “ፍቅር ፤ ደስታ ፤ ሰላም፤ ትዕግሳት፤ ቸርነት፤ በገነት፤ እምነት ፤ የውሃት፤ ራስን መግዛት” (ገላ. 5:22-23)። እያንዳንዱ ቃል አማኝ ውስጥ የሚኖረውንና ሉዓላዊ የሆነውን የእግዚአብሔርን ባሕርይ ያሳያል።

ክርስቶስ የኖረው ይህንኑ ሕይወት ነበር (ዮሐ. 13:34፤ 14:27፤ 15:11)። ክርስቶስን የሚመስል ሕይወት ይህ ነው (ፊልጵ. 2:5-7)፤ ይህ ሕይወት ክርስቶስ ነው (ፊል. 1:21)። እነዚህ ጸጋዎች በሁሉም አማኝ ውስጥ በሚያድረው መንፈስ ቅዱስ አማካይነት የሚከናወኑ በመሆናቸው፤ ልምምዶቹ ለሁሉም የተሰጡ ናቸው።

8. *የክርስትና ሕይወት ልምምዶች በክርስቶስ በማመን የሚገኘውን ድነት ያስገንዝባሉ።* ሐዋርያው ጳውሎስ ከራሱ ጋር በማዛመድ፤ “ያመንሁትን አውቃለሁ”

ብሏል (2ኛ ጢሞ. 1:12)። አዳኝ በሆነው ክርስቶስ ላይ የሚኖር የግል መተማመን የፈቃድና የአእምሮ ዝንባሌ በመሆኑ፤ በዚህ ጉዳይ ላይ የሚታለል ሰው አይኖርም። ይሁንና፤ ተገቢውን ሕይወት የሚመራ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ማግኘቱን በልቡ እንዲያረጋግጥ የእግዚአብሔር ዓላማ ነው። መንፈሳዊ ለሆነ ክርስቲያን፤ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን መንፈስ ቅዱስ ይመሰክርለታል (ሮሜ 8:16)። እንደዚሁም፤ በክርስቶስ ካመነ ወዲያ በኃጢአት ምክንያት የሚመጣ የፍርድ የሕሊና ወቀሳ አይኖርበትም (ዮሐ. 3:18፤ 5:24፤ ሮሜ 8:1፤ ዕብ. 10:2)። ይህ ማለት ግን ክርስቲያን በክርስቶስ አማካይነት ለዘላለም በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት አይኖረኝም የሚል ስጋት አይኖርበትም ለማለት እንጂ፤ የሚሠራውን ኃጢአት ልብ አይለውም ለማለት አይደለም (ኤፌ. 1:6፤ ቆላ. 2:13)። ይህ የሚያምኑ ሁሉ ዕድል-ፈንታ ነው።

የዋና ዋናዎቹን ክርስቲያናዊ ልምዶች ዝርዝር ስናጠቃልል፤ ሥጋዊ ስሜታዊነት ከዚህ ውስጥ እንደማይካተትና፤ የአማኙ ልምምድ ትክክለኛ የሚሆነው “በብርሃን ሲመላለስ” (1ኛ ዮሐ. 1:7) ብቻ መሆኑን መረዳቱ ተገቢ ነው።

መ. የመጽሐፍ ቅዱስን የተስፋ ቃላት እውነተኛነት መቀበል

1. የመጽሐፍ ቅዱስ እውነተኛነትና ስለ ድኑት የሚሰጣቸው የተስፋ ቃላትም በትክክል እንደሚፈጸሙ መተማመን ለድኑት ማረጋገጫ ነው። አማኝ ደኅንነቱን በተመለከተ በማይለወጠው የእግዚአብሔር ቃል እውነት ላይ ሊደገፍ ይገባል። ቃሉ የግል ልምምድ ሊያስጨብጠው ከሚችለው በላይ የታመነ ነው። ሐዋርያው ዮሐንስ ለአማኞች ሲጽፍ፤ “የዘላለም ሕይወት እንዳላችሁ ታውቁ ዘንድ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ለምታምኑ ይህን ጽፌላችኋለሁ” ብሏል (1ኛ ዮሐ. 5:13)። በዚህ ምንባብ መሠረት ማንኛውም ክርስቲያን የድኑት ማረጋገጫ ተሰጥቷል። ሥጋዊውም ሆነ መንፈሳዊው ክርስቲያን የዘላለም ሕይወት እንዳላቸው ሊያውቁ ይገባል። ይህ ማረጋገጫ ያለው በሚለዋወጥ ልምምድ ሳይሆን፤ በማይለዋወጥ የእግዚአብሔር ቃል ውስጥ ነው (መዝ. 119:89፤ 160፤ ማቴ. 5:18፤ 24:35፤ 1ኛ ጴጥ. 1:23፤ 25)።

በጽሑፍ ሰፍረው የምናገኛቸው የእግዚአብሔር የተስፋ ቃላት እንደ ውርስ ሰነዶች (ዮሐ. 3:16፤ 36፤ 5:24፤ 6:37፤ ሐዋ. 16:31፤ ሮሜ 1:16፤ 3:22፤ 26፤ 10:13)፤ የማይሻሩ ናቸው። እነዚህ የድኑት የተስፋ ቃላት በቅድመ ሁኔታ ላይ ባልተደገፈ የእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ጸጋ ሥር ስለሚገኙ ስለሆኑ ለእርግጠኝነታቸው ማንኛውንም ሰብዓዊ ልምምድ አይፈልጉም። እነዚህ ታላላቅ እውነቶች ከእግዚአብሔር እውነተኛነት በቀር በምንም ሌላ ሁኔታ እንዳልተፈጸሙ ሊታወቅ ይገባል።

2. አንድ ሰው በክርስቶስ ማመኑንና ለእግዚአብሔር የተስፋ ቃላት በእርግጥ ራሱን መስጠቱን የሚጠራጠር ከሆነ፤ የክርስትና እምነቱ ደካማ ነው። እጅግ ብዙ ሰዎች ደኅንነታቸውን አስመልክቶ ከክርስቶስ ጋር ኅብረት ስለማድረጋቸው እርግጠኞች አይደሉም። አንድ ሰው ሕይወቱን ለክርስቶስ ለመስጠት የወሰነበትን ቀንና ሰዓት የግድ ማወቅ ባይኖርበትም፤ አሁን ክርስቶስን በማመን ላይ መገኘቱን መረዳቱ ወሳኝ ነው። ሐዋርያው ጳውሎስ እራሱ እግዚአብሔር የሰጠውን (“አደራውን ሊጠብቅ”) እንደሚችል መረዳቱን ይገልጣል (2ኛ ጢሞ. 1:12)።

አንድ ሰው በክርስቶስ ለማመኑ እርግጠኛ ካልሆነ፤ መፍትሔው የትኛውም በጎነት ወይም ሃይማኖታዊ ተግባር ዋጋ እንደሌለው ተረድቶ አሁኑኑ በክርስቶስ ማመን እንደሚሆን ሊረዳ ይገባል። ሊያድን የሚችለው ክርስቶስ ብቻ ነው። እግዚአብሔር ብቻ ሊሰጥ

የሚችለውን ዋስትና ለማግኘት ራሱን በእምነት ለእግዚአብሔር መስጠቱን የሚጠራጠር ማንኛውም ሰው፤ ሁነኛ የእምነት እርምጃ በመውሰድ ጉድለቱን ሊያስተካክል ይገባል። ይህ ምንም እንኳን በስሜት ሊፈጽም የሚችልና ስለ ድነት አስተምህሮ የተወሰነ ግንዛቤ የሚጠይቅ ቢሆን፤ በመሠረቱ ግን የፈቃደኝነት ተግባር ነው። ብዙዎቹ የሚከተለውን አጭር ጸሎት መጻለያቸው የድነት ውሳኔያቸውን እርግጠኛነት ለመጨበጥ ረድቷቸዋል። “ጌታ ሆይ፤ ከዚህ በፊት እምነቴን በአንተ ላይ አልጣልኩም እንደሆነ አሁን አደርገዋለሁ።” አንድ ሰው ክርስቶስን በትክክል እንደ አዳኙ በእምነት ካልተቀበለ፤ እውነተኛ የድነት ዋስትና ሊያገኝ አይችልም።

3. የእግዚአብሔርን ታማኝነት መጠራጠር እውነተኛ የድነት ማረጋገጫን ያሳጣል። አንዳንድ ሰዎች እግዚአብሔር እንደተቀበላቸውና እንዳዳናቸው እርግጠኞች ስለማይሆኑ፤ ደኅንነታቸውን ይጠራጠራሉ። ብዙውን ጊዜ ይህ ዓይነቱ አስተሳሰብ የሚመነጨው፤ ሰዎች የክርስቶስን ታማኝነት ከመመልከት ይልቅ፤ የነበራቸውን የስሜት ለውጥ ስለሚከታተሉ ነው። ስሜቶችና ልምምዶች የራሳቸው ስፍራ አላቸው። ይሁንና፤ ቀደም ሲል እንደተገለጠው፤ የአንድ ሰው ደኅንነት ማረጋገጫ፤ የማይለወጠው የእግዚአብሔር እውነተኛነት ነው እንጂ፤ የሰው ስሜት አይደለም። እግዚአብሔር የተናገረውን ሁሉ ያደርጋል፤ ስለሆነም በክርስቶስ ላይ እምነቱን በሚገባ የጣለ ሰው፤ በደኅንነቱ ላይ ጥርጥር ሊኖረው አይገባም።

4. በዚህ መሠረት የድነት ማረጋገጫ እግዚአብሔር በክርስቶስ ለሚያምኑ ሰዎች የሚሰጠውን ሙሉ ድኑነት መረዳቱ ነው። በክርስቲያናዊ ልምምድ ውስጥም የተወሰነ ማረጋገጫ ሊኖር ይችላል። ክርስቶስን እንደ አዳኙ ባመነ ሰው ሕይወት የተወሰነ ለውጥ ይኖራል። ከሁሉም በላይ የአንድ ግለሰብ ደኅንነት ማረጋገጫ ሁለት ነገሮች ናቸው፡- አንደኛ በእግዚአብሔር የተስፋ ቃላት እርግጠኛነት ላይ መደገፍ፤ ሁለተኛ በእርግጠኛነት ራሱን በእምነት ለኢየሱስ ክርስቶስ መስጠቱ። ራሱን ለክርስቶስ የሰጠ ሰው ሁለት ነገሮች ላይ ይደገፋል። እነሱም የተስፋ ቃሉን ይፈጽም ዘንድ ታማኝ በሆነው ጌታና፤ ሊያድነው በሚችል የጌታ መለኮታዊ ኃይል (ጸጋ) ናቸው።

ምዕራፍ ሠላሣ ሦስት

የድነት ዋስትና

በክርስቶስ ኢየሱስ የሚያምኑ ብዙ ሰዎች የድነት ዋስትና ያላቸው ስለመሆኑ እርግጠኞች ናቸው። ብዙ ጊዜ የሚነሳው ጥያቄ ግን፡ “አንድ ጊዜ የዳነ ሰው ድነቱን ሊያጣ ይችላል?” የሚል ነው። ድነትን የማጣቱ ፍርጋት የአንድን አማኝ የአእምሮ ሠላም በከፍተኛ ደረጃ ስለሚጎዳና ለወደፊት ተስፋውም ወሳኝ ጉዳይ ስለሆነ፤ ጥያቄው የድነት አስተምህሮ እጅግ ጠቃሚ ክፍል ነው።

አንድ ጊዜ የዳነ ሰው ድነቱን ሊያጣ ይችላል የሚለው አሳብ የተመሠረተው፤ የድነት ዋስትናን አጠያያቂ በሚያስመስሉ የተወሰኑ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንግቦች ላይ ነው። በቤተ ክርስቲያን ታሪክ፤ ሁለት ተቃራኒ የአተረጓጎም ዘዴዎች ተከስተዋል። እነዚህም የዘላለማዊ የድነት ዋስትና አስተሳሰብን የሚደግፉ የካልቪን ትምህርት ተከታዮችና፤ ይህን ፅንሰ-አሳብ የሚቃወሙ የአርሜኒኦስ ትምህርት ተከታዮች የሚያስተምሯቸው አስተምህሮዎች ናቸው።

ሀ. የአርሜኒያውያን የድነት ዋስትና አመለካከት

የአርሜኒያውያንን አመለካከት የሚከተሉ ሰዎች በቅድመ ሁኔታዎች ላይ የተመሠረተ የዋስትና አስተምህሮን ያረጋግጣሉ ብለው ያመኑባቸውን ሰማኒያ አምስት ያህል የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ዘርዝረዋል። ከእነዚህም መካከል ይበልጥ ጠቃሚዎቹ የሚከተሉት ናቸው፡- ማቴዎስ 5፡13፤ 6፡23፤ 7፡16-19፤ 13፡1-8፤ 18፡23-35፤ 24፡4-5፤ 11-13፤ 23-26፤ 25፡1-13፤ ሉቃስ 8፡11-15፤ 11፡24-28፤ 12፡42-46፤ ዮሐ. 6፡66-71፤ 8፡31-32፤ 51፤ 13፡8፤ 15፡1-6፤ ሐዋ. 5፡32፤ 11፡21-23፤ 13፡43፤ 14፡21-22፤ ሮሜ 6፡11-23፤ 8፡12-17፤ 11፡20-22፤ 14፡15-23፤ 1ኛ ቆሮ. 9፡23-27፤ 10፡1-21፤ 11፡29-32፤ 15፡1-2፤ 2ኛ ቆሮ. 1፡24፤ 11፡2-4፤ 12፡21-13፡5፤ ገላ. 2፡12-16፤ 3፡4-4፡1፤ 5፡1-4፤ 6፡7-9፤ ቂላ. 1፡21-23፤ 2፡4-8፤ 18-19፤ 1ኛ ተሰ. 3፡5፤ 1ኛ ጢሞ. 1፡3-7፤ 18-20፤ 2፡11-15፤ 4፡1-16፤ 5፡5-15፤ 6፡9-12፤ 17-21፤ 2ኛ ጢሞ. 2፡11-18፤ 22-26፤ 3፡13-15፤ ዕብ. 2፡1-3፤ 3፡6-19፤ 4፡1-16፤ 5፡8-9፤ 6፡4-20፤ 10፡19-39፤ 11፡13-16፤ 12፡1-17፤ 25-29፤ 13፡7-17፤ ያዕቆ. 1፡12-26፤ 2፡14-26፤ 4፡4-10፤ 5፡19-20፤ 1ኛ ጴጥ. 5፡9፤ 13፤ 2ኛ ጴጥ. 1፡5-11፤ 2፡1-22፤ 3፡16-17፤ 1ኛ ዮሐ. 1፡5-3፤ 11፤ 5፡4-16፤ 2ኛ ዮሐ. 6-9፤ ይሁዳ 5-12፤ 20-21፤ ራእይ 2፡7፤ 10-11፤ 17-26፤ 3፡4-5፤ 8-22፤ 12፡11፤ 17፡14፤ 21፡7-8፤ 22፡18-19።

እነዚህን ምንግቦች ማጥናቱ አያሌ ጠቃሚ ጥያቄዎችን ያስነሳል።

1. ይህን ጉዳይ አስመልክቶ መጽሐፍ ቅዱስን የሚተረጉምን ሰው የሚገጥመው ጠቃሚ ጥያቄ ምናልባት እውነተኛው አማኝ ማነው? የሚለው ይሆናል። ብዙ ሰዎች የዘላለማዊ ዋስትና አስተምህሮን የሚቃወሙት አንድ ሰው ድነትን ሳያገኝ የአእምሮ እምነት ሊኖረው ይችላል በማለት ነው።

የዘላለማዊ ዋስትናን አሳብ የሚደግፉት ደግሞ አንድ ሰው በሕይወቱ ውጫዊ ለውጥ ሊታይ እንደሚችል ይስማማሉ። ሰውዬው የቤተ ክርስቲያን አባል በመሆን ወይም በመጠመቅ ክርስቶስን የመቀበል ውጫዊ እንቅስቃሴ ሊያሳይ፤ ከዚህም አልፎ በአኗኗሩ ላይ የተወሰነ ለውጥ ያሳይ ይሆናል፤ ዳሩ ግን በክርስቶስ እውነተኛ ድነት ላይኖረው ይችላል።

የዳነውን ካልዳነው ለመለየት የሚያስችል ደንብ መዘርዘር ባይቻልም፤ በእግዚአብሔር አእምሮ ምንም ዓይነት አጠያያቂ ነገር እንደማይኖር ግልጽ ነው። አማኝ

ከሁሉም በፊት ክርስቶስን እንደ አዳኙ የተቀበለ ለመሆኑ እርግጠኛ መሆን አለበት። በዚህ ረገድ ክርስቶስን መቀበል ስለ ድነት መንገድ የተወሰነ እውቀት ሊያካትት የሚችል የፈቃደኝነት ተግባር እንደሆነና፤ በተወሰነ ደረጃም በስሜት ሊገለጥ እንደሚችል መረዳቱ ጠቃሚ ነው። መሠረታዊው ጥያቄ ግን፡ “እውን ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኝ አድርጌ ተቀብያለሁን?” የሚለው ነው። ይህ ጥያቄ ታማኝ መልስ ካላገኘ፤ ለዘላለማዊ የድነት ዋስትናም ሆነ፤ ለድነት ማረጋገጫ ምንም ዓይነት መሠረት ሊኖር አይችልም። የዘላለማዊ ዋስትናን ፅንሰ- አሳብ የሚቃወሙ ሰዎች ለይስሙላ የሆነ እምነት ለማዳን አይችልም ይላሉ። የዘላለማዊ ዋስትና ደጋፊዎችም ይህን አሳብ ይደግፋሉ። እዚህ ላይ በአግባቡ የሚሰነዘረው ጥያቄ፤ በትክክል የዳነና የዘላለም ሕይወት ያገኘ ሰው ድነቱን ያጣል ወይ? የሚለው ነው።

2. ዘላለማዊ ዋስትናን የሚቃወሙ ወገኖች የሚጠቅሟቸው ምንባቦች፤ ስለ ሰብአዊ ተግባራት ወይም ስለ ድነት መረጃ የሚናገሩ ናቸው። እውነተኛ ድነት ያገኘ ሰው በክርስቶስ ያገኘውን አዲስ ሕይወት በባሕርዩና በሥራ መግለጥ አለበት። ይሁንና፤ አንድን ሰው በሥራው መፍረድ ሊያታልል ይችላል። አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች ያልሆኑ ሰዎች በአንጻራዊነት ከክርስትና ሕይወት ሥነ-ምግባር ጋር የሚነጻጸር ተግባር ሊያከናውኑ ይችላሉ። በሌላ በኩል ደግሞ እውነተኛ ክርስቲያኖች የሆኑ አንዳንድ ሰዎች በሥጋዊነትና በኃጢአት ተጠምደው ድነትን ካላገኙ ሰዎች በማይለዩበት ሁኔታ ኃጢአት አዘቅት ውስጥ ይሰጥሙ ይሆናል። ሉቃስ 11:24-26 ውስጥ የተጠቀሰው ዓይነት ባዶ የግብረ ገባዊነት ተሐድሶ እውነተኛ ድነት እንዳልሆነና፤ ወደ ቀድሞው ሕይወት መመለስም ድነትን ማጣት እንዳልሆነ ሁሉም ይስማማሉ።

ክርስቲያናዊ የእምነት ምስክርነት በፍሬው መረጋገጥ እንዳለበት አያሌ የመጽሐፍ ቅዱስ ምንባቦች ያስገነዝባሉ። ከእግዚአብሔር የሆነ ድነት በተራ ሁኔታዎች ውስጥ እንኳን በፍሬው ምንነቱን ያስመሰክራል (ዮሐ. 8:31፤ 15:6፤ 1ኛ ቆሮ. 15:1-2፤ ዕብ. 3:6-14፤ ያዕ. 2:14-26፤ 2ኛ ጴጥ. 1:10፤ 1ኛ ዮሐ. 3:10)። ይህም ሆኖ፤ ሁሉም ክርስቲያኖች፤ ሁልጊዜ የድነትን ፍሬዎች አያሳዩ ይሆናል። በመሆኑም፤ ድነት በሥራ መረጋገጥ እንዳለበት የሚናገሩ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የአማኙን ዋስትና አስተምህሮ የሚቃረኑ አይደሉም። ዋናው ጥያቄ እግዚአብሔር ሰውዬውን እንደዳነ ይቆጥረዋል ወይ? የሚለው ነው።

3. የአማኙን ዋስትና አልባነት ለማሳየት የተጠቀሱ ብዙ ምንባቦች፤ በክርስቶስ የማመኑ ጉዳይ ተራ ወይም የይምሰል እንዳይሆን ያስጠነቅቃሉ። አይሁዳውያን መሥዋዕቶችን የማቅረቡ ዘመን ስላለፈ ወደ ክርስቶስ እንዲመለሱ፤ ካልሆነ ግን እንደሚጠፉ አዲስ ኪዳን ውስጥ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል (ዕብ. 10:26)። እንደዚሁም፤ ያልዳኑ አይሁዶችና አሕዛብ አብርሃትን ከሚሰጣቸውና ከሚለውጠው የመንፈስ ቅዱስ ሥራ “እንዳይወድቁ” ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል (ዕብ. 6:4-9)። መንፈሳዊ ያልሆኑ አይሁዶች በሚመጣው መንግሥት ተቀባይነት እንደማይኖራቸው ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል (ማቴ. 25:1-13)። ከእስራኤላውያን ቡድን አንጻር የአሕዛብ ቡድንም፤ ባለማመን ምክንያት በአሁኑ ዘመን ያላቸውን የበረከት ስፍራ እንዳያጡ ማስጠንቀቂያ ተሰጥቷቸዋል (ሮሜ 11:21)።

4. አንዳንድ ምንባቦች የሚያነሡት ከድነት ጥያቄ ይልቅ የሽልማትን ጉዳይ ነው። በክርስቶስ አምኖ የዳነ ሰው ሽልማቱን ያጣ ይሆናል (1ኛ ቆሮ. 3:15፤ ቂላ. 1:21-23)። ለክርስቶስ የሰጠው አገልግሎትም ዋጋ አይኖረውም (1ኛ ቆሮ. 9:27)።

5. እውነተኛ ክርስቲያን በኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር ጋር ያለውን ገብረት ያጣ ይሆናል (2ኛ ዮሐ. 1:6)። እንዲሁም ከድኑቱ የተነሣ በዚህ ሕይወቱ ሊያገኛቸው የሚገባውን የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ ማፍራትን (ገላ. 5:22-23) እና ለክርስቶስ ውጤታማ አገልግሎት አበርክቶ እንደመርከት ያሉ መልካም ነገሮችን ይጎፈጋል።

6. እውነተኛ አማኝ ለኮብላይነቱ፣ ልጅ በአባቱ እንደሚቀጣ ሁሉ፣ ይቀጣ ይሆናል (ዮሐ. 15:2፤ 1ኛ ቆሮ. 11:29-32፤ 1ኛ ዮሐ. 5:16)። ቅጣቱም እስከ ሥጋዊ ሞት ሊደርስ ይችላል። ይሁንና፣ ይህ ቅጣት የድኑት ማጣት ምልክት ሳይሆን፣ አማኙ የሰማይ አባቱ የሚቀጣው የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን የሚያመለክት ነው።

7. መጽሐፍ ቅዱስ እንደሚለው፣ አንድ አማኝ ከጸጋ ይወድቅ ይሆናል (ገላ. 5:1-4)። ይህ በአግባቡ ከተተረጎመ፣ አማኝ ድኑቱን የሚያጣ መሆኑን ሳይሆን፣ በአኗኗሩ ከጸጋ መመዘኛ እንደሚወርድና ወደ ሕግ ባርነት በመመለስ በክርስቶስ ያገኘውን እውነተኛ ነጻነት የሚያጣ መሆኑን ነው። ስለሆነም፣ አማኝ የሚወድቀው ከድኑት ተግባር ሳይሆን፣ ከአኗኗር መመዘኛ ነው።

8. ብዙ ችግር የሚመጣው፣ ያለአገባባቸው የሚጠቀሱ ምንባቦች በተለይም ከሌላ ሥፍራ-ዘመን ጋር የሚዛመዱ ምንባቦችን ከመጥቀስ የተነሣ ነው። በአዲስ ኪዳን ትምህርት ላይ ተመሥርቶ እውነተኛ ዳግም ልደት ያገኘ የብሉይ ኪዳን ቅዱስ፣ የአሁኑን ዘመን ያህል ዋስትና እንዳለው ለመገመት ቢቻልም፣ ብሉይ ኪዳን ስለ ዘላለማዊ ዋስትና ግልጥ አመለካከት አያስጨብጥም። ቢሆንም፣ ካለፈው ወይም ከሚመጣው ሥፍራ-ዘመን ጋር የሚዛመዱ እንደ ሕዝቅኤል 33:7-8 ያሉ ምንባቦች በአገባባቸው መሠረት ሊተረጎሙ ይገባል። እስራኤላውያን ሕግን በመታዘዝ ስለሚያገኙት በረከትና፣ ባለመታዘዝ ስለሚደርስባቸው መርገም የሚናገረውን ዘዳግም 28ን የመሰሉ ዋና ዋና ምንባቦችም ጥንቃቄ ሊደረግላቸው ይገባል። ሌሎቹ ምንባቦች የሚያመለክቱት በመጨረሻው ዘመን የሚነሡትን ሐሰተኛና ዳግም ልደት ያላገኙ አስተማሪዎችን ነው (1ኛ ጢሞ. 4:1-2፤ 2ኛ ጴጥ. 2:1-22፤ ይሁዳ 17-19)። እንዲህ ያሉ ሰዎች የስም ክርስቲያኖች ቢሆኑም፣ ዳግም የተወለዱ አይደሉም።

9. የዋስትናን አለመኖር ለማገናዘብ ሲባል በስሕተት የተተረጎመና ማቴዎስ 24:13 ውስጥ “እስከ መጨረሻው የሚጸና እርሱ ግን ይድናል” የሚለውን የመሰሉ ብዙ ጥቅሶች ቀርበዋል። ይህ የሚያመለክተው፣ ከበደል ወይም ከኃጢአት መዳንን ሳይሆን፣ ከጠላቶችና ከስደት ነጻ መሆንን ነው። ከላይ የተመለከተው ጥቅስ የሚያመለክተው፣ ከታላቁ መከራ ተርፈው በኢየሱስ ክርስቶስ ዳግም ምጽአት የሚድኑትን አማኞች ነው። ብዙ እውነተኛ ክርስቲያኖች ከክርስቶስ ዳግም ምጽአት በፊት በሰማዕታትነት እንደሚሞቱና እርሱ እስኪመለስ ድረስ በሕይወት እንደማይቆዩ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጥ ያስተምራል (ራእይ 7:14)። ጥቅሶች ለዋስትናም ሆነ ዋስትና አልባነትን ለመግለጥ እንዴት በተሳሳተ መንገድ ሊያገለግሉ እንደሚችሉ ከዚህ ምንባብ ለመረዳት ይቻላል።

10. አማኝ ዋስትና ያለው ወይም የሌለው መሆኑ የሚወሰነው፣ የድኑቱን ሥራ የሚሠራው ማነው? ለሚለው ጥያቄ በሚሰጠው የመጨረሻ መልስ ላይ ነው። አንድ ጊዜ እውነተኛ ድኑት ያገኘ አማኝ ለዘላለም ድኗል፣ የሚለው ፅንሰ-አሳብ ድኑት በየትኛውም የአማኙ መልካም ሥራ ላይ ያልተደገፈና በርሱ ጥረት የማይቀጥል የእግዚአብሔር ሥራ እንደሆነ ከሚያስረዳ መርሕ ላይ ይመሠረታል። የሚያከናውነው ሰው ከሆነ፣ ድኑቱ ዋስትና የለውም። እግዚአብሔር የሚሠራው ከሆነ ዋስትና አለው።

አንድ ጊዜ የዳነ ሰው ድነቱ ለዘላለም አብሮት እንደሚኖር የሚያስረዳው ፅንሰ-አሳብ፤ ቢያንስ አሥራ ሁለት መጽሐፍ ቅዱሳዊ ድጋፎች አሉት። ከነዚህም መካከል አራቱ ከአብ፤ አራቱ ከወልድና አራቱ ከመንፈስ ቅዱስ ሥራዎች ጋር ይገናኛሉ።

ለ. አብ በድነት ያለው ሥራ

1. መጽሐፍ ቅዱስ በቅድመ ሁኔታዎች ላይ ያልተመሠረተውንና በክርስቶስ ለሚያምን ሁሉ የዘላለም ድነት ተስፋ የሚሰጠውን የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ቃል ይገልጣል (ዮሐ. 3፡16፤ 5፡24፤ 6፡37)። በግልጽ እንደሚታወቀው፤ እግዚአብሔር የገባውን ተስፋ ለመፈጸም ይችላል፤ የማይለወጥ ፈቃዱም ሮሜ 8፡29-30 ውስጥ ተገልጧል።

2. የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ኃይል ሰዎችን ለማዳንና ለዘላለምም ለመጠበቅ ይችላል (ዮሐ. 10፡29፤ ሮሜ 4፡21፤ 8፡31፤ 38-39፤ 14፡4፤ ኤፌ. 1፡19-21፤ 3፡20፤ ፊልጵ. 3፡21፤ 2ኛ ጢሞ. 1፡12፤ ዕብ. 7፡25፤ ይሁዳ 24)። እግዚአብሔር የተስፋ ቃሉን የመፈጸም ታማኝነት ብቻ ሳይሆን፤ የፈቀደውን ሁሉ የሚፈጽምበት ኃይልም አለው። በክርስቶስ የሚያምኑትን ማዳን የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑንም መጽሐፍ ቅዱስ ይናገራል።

3. ወሰን የለሹ የእግዚአብሔር ፍቅር የእግዚአብሔርን ዘላለማዊ ዓላማ የሚመለከት ብቻ ሳይሆን፤ ዓላማው እንደሚፈጸም የሚያረጋግጥም ነው (ዮሐ. 3፡16፤ ሮሜ 5፡7-10፤ ኤፌ. 1፡4)። እግዚአብሔር ለዳኑት ያለው ፍቅር ላልዳኑት ካለው እንደሚልቅ ሮሜ 5፡8-11 ውስጥ የተገለጠ ሲሆን፤ ዘላለማዊ ዋስትናቸውንም ያረጋግጥላቸዋል። አሳቡ ግልጽና ቀጥተኛ ነው። እግዚአብሔር ገና “ኃጢአተኞች” እና “ጠላቶቹ” እያሉ ሰዎችን ለማዳን ልጁን ከሰጣቸው፤ በሚቢኹ ጸጋው በፊቱ ከጸደቁና ከታረቁት በኋላ “ይበልጥ” ይወዳቸዋል።

እግዚአብሔር ሊተመን በማይቻል ዋጋ የገዛቸውን ሰዎች በፍጹም ፍቅር ወደቸዋል። በመሆኑም በሉዓላዊነቱ ያለው ኃይል እስኪጣጥ ድረስ እንኳ እነዚህን ሰዎች ከእጁ የማይወጣቸው፤ ወይም የማይጥላቸው ለመሆኑ ይህ ፍቅሩ ዋስትና ነው (ዮሐ. 10፡28-29)። ለንጽጽር ያህል ይህ ተባለ እንጂ፤ ገናናው የእግዚአብሔር ኃይል ፍጻሜ የለውም። የአብ የተስፋ ቃል፤ በማይወሰነው ኃይሉና ፍጹም ፍቅሩ፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ራሱን ለእግዚአብሔር የሰጠ ሰው፤ እግዚአብሔር ወደ ሕይወቱ ያመጣውን ድነት እንዳያጣ ያደርጉታል።

4. የእግዚአብሔር ጽድቅ በክርስቶስ ያመኑ ሰዎችን ዘላለማዊ ዋስትና ያረጋግጣል። ምክንያቱም ኢየሱስ ክርስቶስ ለዓለሙ ሁሉ ኃጢአት በመሞቱ፤ የእግዚአብሔር ጽድቅ የሚጠይቀው ነገር ሁሉ ሙሉ ለሙሉ ተፈጽሟል (1ኛ ዮሐ. 2፡2)። እግዚአብሔር ኃጢአትን ይቅር የሚለውና የዘላለም ድነት ተስፋ የሚሰጠው፤ በፍጹም ጽድቅ ላይ በመመሥረት ነው። ኃጢአተኛውን ይቅር የሚለውም እንዲያው በግዴለሽነት አይደለም። ለኃጢአት ይቅርታ የሚሰጠውም ፍጹም ጽድቅ በመሆኑ ነው። ይህም ከክርስቶስ መስቀል በፊት በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበሩትን ብቻ ሳይሆን፤ ከክርስቶስ መስቀል በኋላ የኖሩትንም ሁሉ ያካትታል (ሮሜ 3፡25-26)። የእግዚአብሔር ጽድቅ አጠያያቂ ካልሆነ በቀር፤ የአማኝ ዘላለማዊ ዋስትና አያጠያይቅም። በመሆኑም፤ እግዚአብሔር ለተስፋው ታማኝ መሆኑ፤ ፍጹም ኃይሉ፤ ፍቅሩና ጽድቁ ተዳምረው ለአማኙ ድነት ፍጹም ዋስትና ናቸው።

ሐ. የወልድ ሥራ

1. ኢየሱስ ክርስቶስ በኃጢአተኞች ምትክ በመስቀል ላይ መሞቱ ለአማኝ ፍጹም ዋስትና ነው። የክርስቶስ ሞት ኮናኝ ለሆነው የኃጢአት ኃይል በቂ መልስ ነው (ሮሜ 8:34)። ሰው ከእግዚአብሔር ያገኘውን ድኑት ያጣል የሚለው አባባል የሚመሠረተው፣ አማኝ ይሠራዋል በሚለው ኃጢአት ላይ ነው። እንዲህ ያለው አስፈላጊ ነው የሚባል ነገር ግምት የሚመነጨው፣ ክርስቶስ አማኝ ወደፊት የሚፈጽማቸውን ኃጢአቶች ሁሉ ከመስቀሉ ላይ እንዳልተሸከመና እግዚአብሔርም ነፍስን ካዳነ በኋላ ያልተጠበቀ ተከታታይ ኃጢአት ከአማኙ ሕይወት ውስጥ አቆጥቁጦ ቢያይ እንደሚያዝንና እንደሚገረም ከማስብ ነው። በአንጻሩ ግን የእግዚአብሔር ሁሉን አዋቂነት ፍጹም ስለሆነ አማኝ የሆነ ልጁን ኃጢአት ወይም ሕይወቱን የሚያጨልመውን ምስጢር አስቀድሞ ያውቃል። ለእነዚህም ኃጢአቶች በቂ የሆነው የክርስቶስ የመሥዋዕትነት ደም የፈሰሰ ሲሆን፣ እግዚአብሔርም በዚያ ደም ስርየትን አድርጓል (1ኛ ዮሐ. 2:2)።

ለዳነም ሆነ ላልዳነ ሰው ኃጢአት ብቁ ሆኖ ከሚገኘው የክርስቶስ ደም የተነሣ፣ እግዚአብሔር የድኑት ተስፋ የሌላቸውን ፍጹም የማዳኑን ያህል፣ ጸጋውንም እንዳለ ለመቀጠል ነጻ ነው። ለዘላለም ይጠብቃቸዋል። ይህን የሚያደርገው፣ ለነርሱ በማስብ ብቻ ሳይሆን፣ የራሱን ፍቅር ለማርካትና ጸጋውን ለመግለጥ ጭምር ነው (ሮሜ 5:8፤ ኤፌ. 2:7-10)። ኩነኔ ሁሉ ለዘላለም የተወገደው፣ ድኑትና ድኖ መኖር በእግዚአብሔር ልጅ መሥዋዕትነትና ምግባር ላይ ብቻ የሚደገፉ በመሆናቸው ነው (ዮሐ. 3:18፤ 5:24፤ ሮሜ 8:1፤ 1ኛ ቆሮ. 11:31-32)።

2. የክርስቶስ ትንሣኤ፣ በሞቱ ላይ የተደረገ የእግዚአብሔር ማንተም እንደመሆኑ ፉ፣ ለአማኞች የትንሣኤንና የሕይወትን ዋስትና ይሰጣል (ዮሐ. 3:16፤ 10:28፤ ኤፌ. 2:6)። ከክርስቶስ ትንሣኤ ጋር የተያያዙት ሁለት ዋነኛ እውነቶች የአማኙን ዘላለማዊ ዋስትና ያረጋግጣሉ። የእግዚአብሔር ስጦታ ዘላለማዊ ሕይወት ሲሆን (ሮሜ 6:23)፣ ያም የክርስቶስ የትንሣኤ ሕይወት ነው (ቄላ. 2:12፤ 3:1)። ይህ ሕይወት ክርስቶስ ዘላለማዊ እንደሆነ ሁሉ ዘላለማዊ ነው። ክርስቶስ ሊያከትም ወይም ሊጠፋ እንደማይችል ሁሉ፣ ይህ ሕይወት ሊያከትም ወይም ሊጠፋ አይችልም። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው በክርስቶስ ትንሣኤ፣ በመንፈስ ቅዱስ ጥምቀትና የዘላለምን ሕይወትን በማግኘት አማካይነት የአዲሱ ፍጥረት አካል ሆኗል። ፍጡር የእግዚአብሔር ክቡር የፈጠራ ሥራ እንደመሆኑ የተፈጥሮን ሂደት ሊቀይር አይችልም። በኋለኛው አዳም በተመሰለው ክርስቶስ ውስጥ በመሆኑም፣ ሊቀየር አይችልም፣ ክርስቶስ ሊወድቅ አይችልምና አይወድቅምም። ምንም እንኳ በክርስትና ሕይወትና ልምምድ ውስጥ መውደቅ ያለ ቢሆን፣ ሁኔታዎቹ አማኝ በክርስቶስ ያለውን ስፍራ አይቀይሩትም። የአማኝ ስፍራ ከእግዚአብሔር ጸጋ፣ እንዲሁም ከክርስቶስ ሞትና ትንሣኤ የተነሣ የተቀደሰ ነው።

3. ክርስቶስ ጠበቃችን በመሆን በሰማያት የሚያከናውነው ተግባርም ዘላለማዊ ዋስትናችንን ያረጋግጣል (ሮሜ 8:34፤ ዕብ. 9:24፤ 1ኛ ዮሐ. 2:1)። ክርስቶስ የአማኝ ጠበቃ ወይም ሕጋዊ ወኪል ነው። ስለዚህ የጌታ የመስቀል ላይ ሥራ ለሥርየትና እግዚአብሔር ከኃጢአተኛው ለሚጠይቃቸው ነገሮች መሟላት ብቁ ነው። ስለሆነም በክርስቶስ አማካይነት ለኃጢአተኛው ከእግዚአብሔር ጋር መታረቅ በቂ ዋጋ እንደተከፈለ በመቁጠር ይማልዳል። የክርስቶስ ሥራ ፍጹም ስለሆነ፣ ማንኛውም እውነተኛ አማኝ ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማይ እንደ አማኙ ተወካይ ባቀረበው ሥራ ፍጹምነት ዋስትና ሥር ሊያርፍ ይችላል።

4. የክርስቶስ የአማላጅነት ሥራ ለጠበቃነቱ ተግባር ተጨማሪ ማረጋገጫ ይሆናል (ዮሐ. 17:1-26፤ ሮሜ 8:34፤ ዕብ. 7:23-25)። በአሁኑ ጊዜ ክርስቶስ በሰማያት በክብሩ የሚያበረክተው አገልግሎት በምድር ከሚገኙ አማኞች ጋር የተያያዘ ነው። ክርስቶስ እንደ ጠበቃችን የመማለድና የማገልገል ተግባራትን ያከናውናል። እንደ አማላጅነቱ የአማኙን ድካም፣ አለማወቅና አለመብሰል ያያል። እነዚህ ከአማኙ በደለኛነት ጋር የማይዛመዱ ናቸው። ክርስቶስ በዚህ አገልግሎቱ በዓለም ለሚገኙ ወገኖቹ መሻት መጸለይ ብቻ ሳይሆን (ሉቃስ 22:31-32፤ ዮሐ. 17:9፤ 15፤ 20፤ ሮሜ 8:34)፤ ዘላለማዊ የድኑነት ዋስትና ይሰጣቸዋል (ዮሐ. 14:19፤ ሮሜ 5:10፤ ዕብ. 7:25)። ይህም በርሱ ብቃት ላይ በተመሠረተው የማይለወጥ ክህነት አማካይነት የሚከናወን ነው።

ክርስቶስ በሞቱ፣ በትንሣኤው፣ በጠበቃነቱና በአማላጅነቱ ያከናወነው ተግባር በአንድነት ሲወሰድ፣ በመስቀልና በሰማይ ለወከለው አማኝ ፍጹም ዋስትናን ይሰጣል። ድኑነት ሰው ለእግዚአብሔር የሚሠራው ሳይሆን፣ እግዚአብሔር ለሰው የሚሠራው ከሆነ፣ ውጤቱ የተረጋገጠ እውነት ነው። አማኝ “ወደ ኩነኔ እንደማይመጣ” የሚናገረው የዮሐንስ 5:24 የተስፋ ቃልም ያለ ጥርጥር ይፈጸማል።

መ. የመንፈስ ቅዱስ ሥራ

324 1. አማኝ የመለኮታዊ ባሕርይ ተካፋይ የሚሆንበት የዳግም ልደት ወይም የአዲስ ልደት ክንውን የማይለወጥ ሂደት ያለው የእግዚአብሔር ሥራ ነው (ዮሐ. 1:13፤ 3:3-6፤ ቲቶ 3:4-6፤ 1ኛ ጴጥ. 1:23፤ 2ኛ ጴጥ. 1:4፤ 1ኛ ዮሐ. 3:9)። የተፈጠረን ፍጡር እንዳልተፈጠረ ማድረግ እንደማይቻል ሁሉ፣ አዲስ ልደት ያገኘንም እንዳልተወለደ አድርጎ መመለስ አይቻልም። ተግባሩ የሚከናወነው በሰው ሳይሆን በእግዚአብሔር ከሆነና፣ ሙሉ ለሙሉ በጸጋ ላይ ከተመሠረተ፣ ለዘላለም የማይቀጥልበት ምክንያት አይኖርም።

2. በአሁኑ ዘመን በውስጡ የሚያድረው መንፈስ ቅዱስ የአማኙ ዘላቂ ሀብት ነው (ዮሐ. 7:37-39፤ ሮሜ 5:5፤ 8:9፤ 1ኛ ቆሮ. 2:12፤ 6:19፤ 1ኛ ዮሐ. 2:27)። ከበዓለ ጎምሳ ቀን በፊት እውነተኛ አማኞች ሁሉ የድኑነት ዋስትና ቢኖራቸውም፣ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ አልሆኑም ነበር። በአሁኑ ዘመን ግን፣ ምንም እንኳን ኃጢአተኛና የተበላሸ ቢሆን፣ የአማኙ ሰውነት የእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ መሆኑ፣ እግዚአብሔር አማኙን በማዳን የጀመረውን ዓላማ ከግቡ የሚያደርስ ለመሆኑ ማረጋገጫ ነው። መንፈስ ቅዱስ ንስሐ ባልተገባበት ኃጢአት የሚያዝን (ኬፌ. 4:30) እና የሚጠፋ ወይም የሚዳፈን ቢሆንም (1ኛ ተሰ. 5:19)፣ እነዚህ ሁኔታዎች አማኝ ድኑነቱን እንዲያጣ የሚያደርጉ መሆናቸውን በፍጹም አያሳይም። ይልቁንም የአማኙ ድኑነት አለመቋረጥና ልቡ ውስጥ የሚሠራው የመንፈስ ቅዱስ እውነት ከእግዚአብሔር ጋር ወደሚስማማ ኅብረት እንዲመለስ የሚያነሣ መሠረት ሆኖ ቅርቧል።

3. አማኝ ከክርስቶስና ከክርስቶስ አካል ጋር ለዘላለሙ የተጣመረበት የመንፈስ ቅዱስ የጥምቀት ሥራ ሌላው የዋስትና ማረጋገጫ ነው። አማኝ በመንፈስ ቅዱስ የማጥመቅ ሥራ፣ ክርስቶስ ራስ ወደሆነበት አካል ይጨመራል (1ኛ ቆሮ. 6:17፤ 12:13፤ ገላ. 3:27)። ስለዚህም አማኝ በክርስቶስ አካል ውስጥ ነው ይባላል። ክርስቶስ ውስጥ መሆኑ ዋንኛና ቀጣይነት ያለውን ኅብረት ያመለክታል። በዚህ ኅብረት አማካይነት በስፍራና በግንኙነት የኩነኔ መሠረት የሚሆኑ አሮጌ ነገሮች ይወገዱና ሁሉም ስፍራዎችና ግንኙነቶች አዲስና ከእግዚአብሔር የተገኙ ሆነው ይለወጣሉ (2ኛ ቆሮ. 5:17፤ 18)። የእግዚአብሔር ልጅ የሆነ ሰው “በተወደደው” ጌታ አማካይነት ለዘላለም ተቀባይነትን ስላገኘ በተቀበለው

ጌታ ውስጥ ለዘላለም የመሆኑ እውነት የጸና ነው። ያስገኘለት ስፍራ የውስጡ ያለውንና የቆመበትን ስፍራ ያህል ዋስትና አለው።

4. የመንፈስ ቅዱስ በአማኙ ውስጥ መኖር እስከመጪዝት፣ እስከ አማኙ መለወጥ ወይም ትንሣኤ ድረስ የእግዚአብሔር ማጎተም እንደሆነ ተገልጧል (2ኛ ቆሮ. 1፡22፤ ኤፌ. 1፡13-14፤ 4፡30)። ይህ የመንፈስ ቅዱስ ማጎተም የእግዚአብሔር ሥራ ነው። ስለሆነም፣ እግዚአብሔር አማኙን በመንግሥተ ሰማይ እንከን የሌለው አድርጎ እስከሚያቀርብበት ጊዜ ድረስ የአማኙ ዋስትና የታተመ መሆኑን ያመለክታል። ይህ አንድ ጊዜ የዳነ አማኝ ድነቱን የማያጣ መሆኑን እርግጠኛ እንድንሆን ያደርጋል።

በአጠቃላይ፣ የአማኝ ዘላለማዊ ዋስትና በድነቱ ሁኔታ ላይ የሚመሠረትና የሰው ሳይሆን የእግዚአብሔር ሥራ ነው። በሰው ብርታት ወይም ታማኝነት ላይ ሳይሆን፣ በእግዚአብሔር ኃይልና ታማኝነት ላይ ይመሠረታል። ድነት በሥራ የሚገኝ ወይም ሥራ እንደ ሰናይ ምግባር ታይቶ ለእምነት ሽልማት የሚሰጥ ቢሆን ኖሮ፣ የሰው ዋስትና ምን ያህል አጠያያቂ ይሆን እንደነበር ለመገመት ይቻላል። ከዚህ ይልቅ በጸጋ፣ ብሎም በእግዚአብሔር የተሰጠ ቃላትና ሥራ ላይ የሚመሠረት በመሆኑ፣ አማኝ ስለ ዋስትናው እርግጠኛ ሊሆንና ከጳውሎስ ጋር “በእናንተ መልካሙን ሥራ የጀመረው እስከ ኢየሱስ ክርስቶስ ቀን ድረስ እንዲፈጽመው ይህን ተረድቼአለሁ” (ፊልጵ. 1፡6) ሊል ይችላል።

ከዚህ ታላቅ እውነት በመነሣት እግዚአብሔር የራሱ የሆኑትን ለመጠበቅ ያለው ዓላማ ከቶውንም አይታጠፍም ብሎ ለማጠቃለል ይቻላል። ለዚህ ፍጻሜ መገኘት እንቅፋት የሚሆኑ ነገሮችን ሁሉ እግዚአብሔር ራሱ አስወግዷቸዋል። አማኙን ከእግዚአብሔር ይለይ የነበረው ኃጢአትም ተወግዷል። ኃጢአታችንን የተሸከመልን ጌታም አማኝ በድነቱ ይዘልቅ ዘንድ በእግዚአብሔር ዙፋን ፊት የሞቱን ብቃት እያሳየ በመማለድ ላይ ነው። የአማኙ ፈቃድ (ፊልጵ. 2፡13)፣ በመለኮታዊ ቁጥጥር የተያዘ ሲሆን፣ በእግዚአብሔር ጸጋና ጥበብ የሚቻል ወይም የቀለለ ይሆናል (1ኛ ቆሮ. 10፡13)።

በዚህ ምዕራፍ ድነትንና በድነት መጠበቅን እንደተለያዩ መለኮታዊ ተግባራት ቢገለጡም፣ እንዲህ ያሉ ልዩነቶች መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የሉም። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ አገላለጥ፣ በጸጋ ሥር የሚታቀድ፣ የሚሰጥ ወይም ተግባራዊ የሚሆን ድነት ሁሉ ሙሉ ለሙሉ ፍጹምና ዘላለማዊ ነው።

ምዕራፍ ሠላሳ አራት

መለኮታዊ ምርጫ

ሀ. የምርጫ ውሳኔ

መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔርን የሚገልጠው፤ በራሱ ምርጫ ዓላማትን እንደፈጠረና አስቀድሞ ባቀደው መሠረት ታሪክን የሚመራ ፍጹም ሉዓላዊ አምላክ መሆኑን ነው። እግዚአብሔር ሉዓላዊና ደስ ያስኘውን የማድረግ ብቃት ያለው መሆኑ የሚታመነው፤ ሁሉን ችይና የማይደረስበት አምላክ ከመሆኑ አሳብ ጋር ተያይዞ ነው። ይሁንና ስለዚህ ዓይነቱ የእግዚአብሔር አሠራር የሰው ልጆች የሚኖራቸው የግንዛቤ አቅም ማነስ እጅግ ብዙ ችግሮችን ያስከትላል። በተለይም በእግዚአብሔር አሠራር በተፈጠረው ዓለም ሰው የቱን ያህል በነጻነትና በተጠያቂነት መሥራት የሚኖርበት መሆኑን መረዳቱ የዋዛ አልሆነም።

ሰብአዊ የአስተሳሰብ ዘዴዎች የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ዓላማ በፍጹማዊነት ወደሚስተናገድበት ወይም ደግሞ የእግዚአብሔር ቁጥጥር እስኪዘነጋ ድረስ የሰው ነጻነት ወደሚጋነንበት አክራሪ የአስተሳሰብ ዘዴዎች ሲያጋድሉ ኖረዋል። እንዲህ ዓይነቱን አስቸጋሪ ጉዳይ ለማቃለል ብቸኛው መፍትሔ፤ መለኮታዊውን መገለጥ መጠየቅና ሰብአዊውን ልምምድ መጽሐፍ ቅዱስ በሚያስተምረው መሠረት ለመፍታት መሞከር ነው።

መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደተገለጠው፤ የእግዚአብሔር ሉዓላዊ ዓላማ ግለሰቦችንም ሆነ አገሮችን ይመለከታል። እስራኤል በእግዚአብሔር የተመረጠ ሕዝብ መሆኑ ተገልጧል (ኢሳ. 45፡4፤ 65፡9፤ 22)። “ምርጥ” የሚለው ቃል ለድነት ለተመረጡ ሰዎች መጠሪያነት በተደጋጋሚ አገልግሏል (ማቴ. 24፡22፤ 24፤ 31፤ ማር. 13፡20፤ 22፤ 27፤ ሉቃስ 18፡7፤ ሮሜ 8፡33፤ ቆላ. 3፡12፤ 1ኛ ጢሞ. 5፡21፤ 2ኛ ጢሞ. 2፡10፤ ቲቶ 1፡1፤ 1ኛ ጴጥ. 1፡2፤ 5፡13፤ 2ኛ ዮሐ. 1 እና 13)። ስለ ክርስቶስም ይኸው አገላለጥ አገልግሏል (ኢሳ. 42፡1፤ 1ኛ ጴጥ. 2፡6)። “ምርጥ” ከሚለው ቃል በተጨማሪ የምርጫ እውነታም ተጠቅሷል (ሮሜ 9፡11፤ 11፡5፤ 7፤ 28፤ 1ኛ ተሰ. 1፡4፤ 2ኛ ጴጥ. 1፡10)። ምርጫ ውስጥ የሚገኘው ፅንሰ-አሳብ የሚያመለክተው፤ የተጠቀሰው ግለሰብ ወይም ቡድን ለአንድ መለኮታዊ ዓላማ መመረጡን ሲሆን፤ ብዙውን ጊዜ ከድነት ጋር ይዛመዳል።

“ምርጥ” የሚለው ቃል ለእስራኤል (ኢሳ. 44፡1)፤ ለቤተ ክርስቲያን (ኤፌ. 1፡4፤ 2ኛ ተሰ. 2፡13፤ 1ኛ ጴጥ. 2፡9)፤ ለሐዋርያት መጠሪያነት (ዮሐ. 6፡70፤ 13፡18፤ ሐዋ. 1፡2) አገልግሏል።

ምርጫን በተመለከተ የተለያዩ ገለጣዎች አሉ፤ ለምሳሌ አስቀድሞ ማወቅን (ሮሜ 8፡29-30፤ ኤፌ. 1፡5፤ 11፤ 1ኛ ጴጥ. 1፡20)፤ የመሳሰሉ በሐዋርያት ሥራ 4፡28 እንደተመለከተው ቅድመ ውሳኔን፤ ወይም ይሁዳ 4 እና ኤፌሶን 2፡10 ውስጥ እንደተጠቀሰው ቅድመ ስያሜን ያመለክታል። መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደ 2ኛ ዜና 25፡16፤ ኢሳይያስ 19፡17፤ ሉቃስ 22፡22፤ የሐዋርያት ሥራ 17፡26 በመሳሰሉ ስፍራዎችም ይኸው “ውሳኔ” የሚለው ፅንሰ-አሳብ በተደጋጋሚ ተጠቅሷል። በዚህ ሁሉ ቃላት ሊተላለፍ የተፈለገው መልእክት፤ የእግዚአብሔር ምርጫ ተግባርን የሚቀድምና በራሱ ሉዓላዊ ፈቃድ የሚወስን መሆኑን ነው።

ምርጫ፥ ቅድመ ስያሜና ቅድመ ውሳኔ እንደ እግዚአብሔር መለኮታዊ ዓላማ የሚከናወኑ ሲሆኑ (ኤፌ. 1:9፤ 3:11)፥ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከእግዚአብሔር ቅድመ ግንዛቤ ጋር የተያያዙ ናቸው (ሐዋ. 2:23፤ ሮሜ 8:29፤ 11:2፤ 1ኛ ጴጥ. 1:2)። “ጥሪ” የሚለው ቃልም ሮሜ 8:30 እና ሌሎችም በርካታ ምንባቦች ውስጥ ተጠቅሷል (1ኛ ቆሮ. 1:9፤ 7:18፥ 20-21፥ 22፥24፤ 15:9፤ ገላ. 5:13፤ ኤፌ. 4:1፥ 4፤ ቆላ. 3:15፤ 1ኛ ጢሞ. 6:12፤ ዕብ. 5:4፤ 9:15፤ 1ኛ ጴጥ. 2:21፤ 3:9፤ 1ኛ ዮሐ. 3:1)። “ጥሪ” ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር መሳብ መሆኑን ጌታችን ዮሐ:12:32 ውስጥ አመልክቷል (ከዮሐንስ 6:44 ጋር ያነጻጽሩት)። እነዚህ ሁሉ ምንባቦች የሚያስገነዝቡን ሉዓላዊው አምላክ ዓላማውን በማሳካት ላይ መሆኑን ነው። የተወሰኑ ግለሰቦች በዚሁ ዓላማው መሠረት ለድኑነት የተመረጡ ሲሆኑ፥ የተወሰኑ ሕዝቦችም መለኮታዊውን ልዩ ዓላማ ለማሳካት እንዲሁ ተመርጠዋል። በተለይ እስራኤላውያን የተለየ መለኮታዊ ዓላማ ለማገልገል ተመርጠዋል።

ለ. የመለኮታዊ ምርጫ እውነትነት

ምንም እንኳ የምርጫ አስተምህሮ ከሰብአዊ ግንዛቤ በላይ ቢሆን፥ የመጽሐፍ ቅዱስ አስተምህሮ መሆኑ ግን አያጠያይቅም። እግዚአብሔር በመለኮታዊ ምርጫው የተወሰኑ ግለሰቦችን ለድኑነት በመምረጥ፥ የልጁ የኢየሱስ ክርስቶስን ባሕርይ ይመስሉ ዘንድ ወስኗል (ሮሜ 16:13፤ ኤፌ. 1:4-5፤ 2ኛ ተሰ. 2:13፤ 1ኛ ጴጥ. 1:2)። ምርጫ ከእግዚአብሔር መሆኑና የዘላለማዊ ዕቅዱ አካል መሆኑ ግልጽ ነው።

መለኮታዊ ምርጫ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዓላማ አካል እንጂ፥ ሰው ከተፈጠረ በኋላ የተወሰነ አይደለም። ይህም “ዓለም ሳይፈጠር፥ በፊቱ ቅዱሳንና ነውር የሌለን በፍቅር እንሆን ዘንድ በክርስቶስ መረጠን” በሚለው ኤፌሶን 1:4 እና ሌሎች ብዙ ምንባቦች ውስጥ ተገልጧል። 2ኛ ጢሞቴዎስ 1:9 እንደሚለው ደግሞ፥ መመረጣችን “እንደራሱ አሳብና ጸጋ መጠን ነው። ይህም ጸጋ ከዘላለም በፊት በክርስቶስ ኢየሱስ ተሰጠን።” የእግዚአብሔር ዕቅድ ዘላለማዊ በመሆኑ፥ ምርጫም በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ዕቅድ ውስጥ ሆኖ ዘላለማዊ ነው።

በምርጫ አስተምህሮ ውስጥ ከሚገኙ ውስብስብ ችግሮች አንዱ ምርጫ ከቅድመ ግንዛቤ ጋር ግንኙነት ያለው መሆኑ ነው። የምርጫን ዕንሰ-አሳብ አለሳልሶ የሚያቀርበው አንድ የአተረጓጎም ስልት፥ እግዚአብሔር በክርስቶስ የሚያምኑትን ቀደም ብሎ ያውቅ ስለነበር፥ በዚሁ እውቀት ላይ ተመሥርቶ ለድኑነት መርጧቸዋል በሚለው አሳብ ዙሪያ ትንታኔውን ያቀርባል። ይሁንና፥ ይህ አሳብ እግዚአብሔርን ራሱ ሉዓላዊ ላልሆነበት ዕቅድ ተገዥ አድርጎ የሚያቀርበው ስለሚመስል ችግሮች አሉበት። ምንም እንኳ ምርጫና ቅድመ ግንዛቤ ተያያዥነት ቢኖራቸው፥ ቅድመ ግንዛቤ በራሱ ወሳኝ አይሆንም።

ምንም እንኳ የሥነ-መለኮት ምሁራን ከነዚህ ችግሮች ጋር ታግለው ከአርኪ ድምዳሜዎች ላይ ለመድረስ ባይችሉ፥ መፍትሔ ሊሆን የሚችለው አንድ ነገር የእግዚአብሔርን ሁሉን አዋቂነት ማለት፥ ለዓለማት የሚያሻቸውን ዕቅድ ሁሉ እንደሚያውቅ ከመገንዘብ መጀመሩ ነው። ስፍር ከሌላቸው ዕቅዶች ውስጥ እግዚአብሔር አንዱን መረጠ። አንድን ዕቅድ በመምረጥና የዕቅዱን ዝርዝር በማወቅ፥ እግዚአብሔር የሚድኑትንና የሚመረጡትን አስቀድሞ ሊያውቅ፥ ከድኑነታቸው ጋር የሚዛመዱ እውነታዎችንም ሊገነዘብ ይችላል።

ይህን የእግዚአብሔር ቃል ለመተርጎም የሚሞክር ሰው የሚገጥመው ችግር የሰው ልጅ ነጻነት ጉዳይ ነው። ከልምድም ሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ እንደሚታየው፤ ሰው ምርጫዎች አሉት። ይሁን እንጂ፤ ሁሉም ነገር አስቀድሞ የተወሰነበት ከሆነ፤ ሰው በራሱ ጤናማና ነጻ የሆነ ሥነ-ምግባራዊ ምርጫ ለማድረግ እንዴት ይቻላል? ይህ ከሆነስ ሰብአዊ ተጠያቂነት እንዴት ትክክል ይሆናል? በዚህ አስቸጋሪ አስተምህሮ ላይ የመጽሐፍ ቅዱስ ተርጓሚ የሚያጋጥሙት ችግሮች እነዚህ ናቸው።

የሥነ-መለኮት ምሁራን መለኮታዊ ምርጫ ከሰብአዊ ምርጫዎችና ሥነ-ምግባራዊ ተጠያቂነት ጋር በተዛመደ መልኩ ያለበትን ችግር እስከዛሬ ሙሉ በሙሉ ለማቃለል አልቻሉም። ይሁንና፤ ችግሩ እልባት የሚያገኘው፤ እግዚአብሔር የመረጠውን ዕቅድ በዘፈቀደ ሳይሆን፤ ሙሉ ለሙሉ በመምረጥ ይመስላል። በዕቅዱ ማን እንደሚድንና ማን እንደማይድን ዕቅዱን ከመምረጡ በፊት አውቋል። እግዚአብሔር ከሁሉም የተሻለውን ዕቅድ እንደመረጠ በእምነት መቀበል አለብን። ከዚህ የተሻለ ዕቅድ ቢኖር ኖሮ እግዚአብሔር ያን ይመርጥ ነበር። ዕቅዱ በአብዛኛው እግዚአብሔር ራሱ የሚሠራቸውን ነገሮች አካቷል። እነዚህም እንደ ፍጥረትና የተፈጥሮ ሕግ መደንገግን የመሳሰሉ ናቸው። ዕቅዱ እግዚአብሔር በሉዓላዊነቱ ራሱ የሚፈጽማቸውን ነገሮች፤ ማለትም በነቢያት አማካይነት ራሱን በመግለጥ ሰዎች ምንም እንኳን ስለምርጫቸው ተጠያቂ ቢሆኑ፤ መልካም ምርጫ እንዲኖራቸው ጫና ማድረግን የሚያካትት ነበር።

በሌላ አባባል፤ ዕቅዱ ሰው ለምርጫው በኃላፊነት የሚጠየቅበትን የተወሰነ ነጻነት አካቷል ማለት ነው። እግዚአብሔር በእያንዳንዱ ዕቅዱ ሰው ምን እንደሚያደርግ ማወቁ፤ እያንዳንዱ ሰው የማይፈልገውን እንዲያደርግ የሚያስገድደውና ለድርጊቱም የሚቀጣው መሆኑን አያመለክትም።

የእግዚአብሔር ዕቅድ ሁሉ በተካተተበት የክርስቶስ መስቀል ወቅት፤ ጲላሞስ በነጻነቱ ተጠቅሞ ክርስቶስን ለመስቀል መርጧል፤ ለዚህም ምርጫው ተጠያቂ ሆኗል። የአስቆሮቱ ይሁዳም ክርስቶስን አሳልፎ ለመስጠት ነጻ ውሳኔ አድርጓል። ነጻ ውሳኔውም በኃላፊነት እንዲጠየቅ አድርጎታል። ይሁንና፤ የይሁዳም ሆነ የጲላሞስ ምርጫዎች የእግዚአብሔር ፕሮግራም አካላት በመሆናቸው፤ ሰዎቹ ሳይፈጽሟቸው በፊት ይታወቁ ነበር።

ስለሆነም፤ ከሰብአዊ ግንዛቤ ረገድ ችግሮች ቢኖሩም፤ ከሁሉም የሚሻለው መፍትሔ ቢገባንም ባይገባን መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረውን እውነት መቀበሉ ነው።

ምርጫና ከዚሁ ጋር የሚመሳሰሉ ቃላት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ ቀርበዋል ብሎ ለመደምደም ይቻላል። ይህም አንዳንዶች ለድነት እንደተመረጡና ሌሎች ግን ሳይመረጡ መታለፋቸውን የሚያመለክት ነው። ምርጫ ዘላለማዊ የእግዚአብሔር ተግባር ነው። ምርጫ ከእግዚአብሔር ሁሉን አዋቂነት ጋር ይያያዛል። ይህንን አስተምህሮ፤ ሙሉ ለሙሉ መረዳት ባይቻልም እንኳን፤ ለመለኮታዊው መገለጥ መገዛቱ ተገቢ ነው።

ሐ. የምርጫ አስተምህሮ መረጃ

ምንም እንኳን አንዳንድ የሥነ-መለኮት ምሁራን መጽሐፍ ቅዱስ የሚለውን ክደው የምርጫን አስተምህሮ በማግለል ችግሩን ለመፍታት ቢጥሩ፤ መለኮታዊ ምርጫን በመቃወም የሚሰነዘሩ የመሟገቻ ነጥቦች ባብዛኛው አሳቡን ባለመረዳት ላይ የተመሠረቱ ናቸው። ብዙ ጊዜ ምርጫ እግዚአብሔር ያለ ምንም በቂ ምክንያት እንደሚሠራው ተደርጎ ይነገራል። ይህ አባባል የሚመነጨው ካለማመን ነው። እግዚአብሔር ሉዓላዊ ሲሆን፤ ሉዓላዊነቱ ሁልጊዜ ጥበብ፤ ቅድስና፤ በጎነትና ፍቅር የተሞላ ነው።

ብዙ ጊዜ የሚሰነዘረው ሌላ ተቃውሞ ደግሞ፣ አንዳንዶች በእግዚአብሔር የድነት ዓላማ ውስጥ አለመካተታቸው፣ እግዚአብሔርን ፍትሕ አልባ እንደሆነ ተደርጎ የሚገለጠው ነው። እዚህ ላይ ሊታወቅ የሚገባው ነገር፣ እግዚአብሔር ማንንም የማዳን ግዴታ እንደሌለበትና የሚያድናቸው ሰዎች ደግሞ የሚያምኑ መሆናቸው ነው። አንድ ሰው በክርስቶስ አምኖ የሚድንበት ሁኔታ የእግዚአብሔር አሠራር ምሥጢር ቢሆንም፣ መጽሐፍ ቅዱስ ሰዎች እንዲያምኑ በግልጽ ያዛቸዋል (ሐዋ. 16፡31)። ማንም ከፈቃዱ ውጭ አይድንም። ማንም ያለ ፈቃዱ አላምንም የሚል የለም። በሁለቱም ውስጥ የሰው ፈቃድ አለው።

ይህን አስተምህሮ አስመልክቶ ዘወትር የሚሰነዘረው ተቃውሞ፣ ከድነት ለራቁ ሰዎች ወንጌል የማድረሱን አገልግሎት እንደሚያዳክምና፣ ለመዳን የሚፈልጉትንም ተስፋ የሚያስቆርጥ መሆኑ ነው። እዚህ መልሱ እግዚአብሔር ለፍጥረት ሁሉ ወንጌል እንዲሰበክ በዕቅዱ ውስጥ ማካተቱና፣ የሰውን ሁሉ መዳን የሚሻ መሆኑን መገንዘቡ ነው (2ኛ ጴጥ. 3፡9)። ይሁን እንጂ፣ ሰዎች ለማመንም ሆነ ላለማመን የሚመርጡበት ሁለንተናዊ ሕሊና የተሰጣቸው እስከሆነ ድረስ አንዳንድ ሰዎች አለመዳናቸው አይቀሬ እውነት ነው።

ሌላው ተቃውሞ፣ አንዳንዶች ለድነት ከተመረጡና ሌሎች ግን ላለመዳን ከተመረጡ፣ ያልተመረጡት ተስፋ የሌላቸውና የጠፉ ናቸው የሚል ነው። መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረው፣ ድነትን የሚፈልጉ ሰዎች ድነትን የሚያጡት ሊያገኙት ባለመቻላቸው ሳይሆን፣ ላለመዳን በመምረጣቸው መሆኑ ነው። ሮሜ 9፡21-22 እና 2ኛ ጴጥሮስ 3፡9 ውስጥ እንደተመለከተው፣ የእግዚአብሔር ምሕረት ትዕግሥቱ ውስጥ ታይቷል። ማንም ቢሆን በእግዚአብሔር ፊት ቆሞ፣ “እኔ ልድን ፈልጌ ነበር፤ ዳሩ ግን ስላልተመረጠሁ ይህን ላደርግ አልቻልሁም” የሚልበት ወቅት ከቶ አይኖርም።

ታላላቅ የሚባሉ የሥነ-መለኮት ምሁራንና ማናቸውም የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ከዚህ አስቸጋሪ አስተምህሮ ጋር መታገላቸውን ይቀጥላሉ። የመለኮታዊ ምርጫ እውነት መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በግልጽ ቀርቧል። የዳኑ ሰዎች ምንም እንኳ በዳኑበት ወቅት አስተምህሮውን ባያውቁትም፣ ከዘላለም በፊት በእግዚአብሔር ዕቅድ ውስጥ የነበሩ መሆናቸውን ያድርጊቱ ያስገነዝባል። ይህ ድነታቸው የእግዚአብሔርን ጸጋ ታላቅነት ያሳያል። ልዑልና ዘላለማዊ የሆነ አምላክ በማንኛውም ሁኔታ ቢታሰብ የታቀደ ፕሮግራም ይኖረዋል። በመጽሐፍ ቅዱሳዊው መገለጥ መሠረት፣ አንድ እማኝ የእግዚአብሔር ዕቅድ ቅዱስ፣ በጥበብ የተሞላና መልካም መሆኑን ከማመን በቀር የሚለው አይኖርም። ይህ ብቻ አይደለም፤ እግዚአብሔር ታጋሽና ክርስቶስ የሞተበትን ድነት አሻፈረኝ ብለው ለጠፉት የሚገደው አምላክ እንደሆነም ይረዳል።